СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVIII. Ч. 169. Джерзі Сіти, Н. Дж., понеділок, 22-го липня 1940. No. 169. Jersey City, N. J., Monday, July 22, 1940. VOL. XLVIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

НЕҐАТИВНІ НАСЛІДКИ НОМІНАЦІЇ РУЗВЕЛТА

ШІКАҐО. — Краєва конвенція Демократичної Партії покінчила в пятницю рано свої праці й закрилася.

Новий Демократичний Краєвий Комітет вибрав генерального почмейстра Фарлія знову своїм предсідником. З огляду на його резиґнацію він має вести партію до 17. серпня, коли буде вибраний його наслідник. Фарлі заявив, що пішов до політики з любови до неї, але тепер мусить зректися її з матеріяльних причин. Він задержить своє становище в партії стейту Ню Йорк.

Номінація втретє Рузвелта кандидатом на уряд президента Злучених Держав викликує багато спротиву. Деякі демократи, як сенатор Берк організують цих опонентів для поперття кандидатури Вилкія, а зате інші думають просто здержатися від поперття Рузвелта, але не давати помочі його противникові.

Неменше замітним явищем є, що деякі ґазети, як „Ню Йорк Таймс", що правильно попирали Демократичну Партію, тепер заявляються проти кандидатури Рузвелта.

АМЕРИКАНСЬКА НАФТА ДЛЯ ГІТЛЕРА?

ВАШИНҐТОН. — У дипльоматичних кругах висказують побоювання, що Гітлер дістає американську нафту. Уряд звернув увагу, що останніми часами зросли сильно експорт нафти й олію з Тексасу до Еспанії. Загально припускають, що Еспанія не потребує стільки нафти для свого вжитку й вона певно передає її Німеччині.

Про подібний зріст експорту нафти доносять з Венесуелі й Кольомбії.

УРЯДНИКИ ВРАЖЕНІ „ГОСТРОТОЮ" ГІТЛЕРОВОЇ ПРОМОВИ.

ВАШИНҐТОН. — Американські урядники висказують здивовання, що промова Гітлера в німецькому парляменті така „скрайна" й „сувора".

Вони кажуть, що вони сподівалися, що Гітлер буде говорити лагідніше та подасть якусь конкретну мирову програму. Вони не сподіваються, щоби таку промову можна приняти за основу мирових переговорів.

Такі думки урядники висказували лише неформально. Урядової заяви ніхто не хотів подати.

АМЕРИКА ГОТОВА ЗРЕКТИСЯ ЕКСТЕРИТОРІЯЛЬНОСТИ В КИТАЮ.

ВАШИНҐТОН. — Сомнер Велес, заступник секретаря стейту, заявив, що американський уряд готов кожної хвилі почати переговори з китайським урядом про зречення прав екстериторіяльности і інших прав у Китаю.

На основі екстериторіяльности (або екстратериторіяльности) громадянин чужої держави з таким правом не підлягає правильній владі, що урядує на території.

ДАЙЕС ПРОСЛІДЖУЄ КОМУНИСТИЧНІ ВПЛИВИ В КОЛЕҐІЯХ.

БОМОНТ (Тексас). — Комітет Дайеса переслухав шерифа повіту Ель Пасо про впливи комуністів у стейтових колеґіях і інших установах.

Свідок перечисляв студентів і професорів, що є комуністами. За його свідоцтвом більшість дружин бейзболових і футболових це комуністичні симпатики.

Після нього зізнавав один студент, котрий заявив, що комуністи добули вплив у великому числі студентських організацій.

КАРАЮТЬ ЗА ЗНЕВАГУ ПРАПОРА.

БАБИЛОН (Лонґ Айленд). — Місцевий суддя Джан Робинс наложив гривну 50 долярів на італійського імiґранта Сальватора Лямпасону за те, що він образив прапор, вивішуючи його на виходку. Суддя жалував, що він не може за це післати обвинуваченого до вязниці.

СМЕРТЬ ПРИ ЗАВАЛЕННІ РУШТУВАННЯ.

ДЖЕРЗІ СИТІ. — 33-літній мешканець цього міста, Волтер Смолинський, згинув на місці, коли під ним завалилося руштування, на котрім він стояв, малюючи дім. Його 23-літній брат, що працював з ним, теж упав з висоти четвертого поверху, але він ще може вийти з життям з віднесених покалічень. Руштування впало на порожні дитячі візочки.

СМЕРТЬ РОДИНИ В ПОЖАРІ.

НЮБЕРІ (Мишиґен). — У пожарі фармерського дому згоріла пані В. Де Кейп і її четверо дітей. Дім згорів до тла. Його запалив підчас бурі ґрім.

ГОЛ КАЖЕ, ЩО КОНФЕРЕНЦІЯ ПРИЯЗНА ДО ВСІХ

МАЙЕМІ (Флорида). — По дорозі на панамериканську конференцію в Гавані, на Кубі, секретар стейту Кордел Гол заявив офіціяльно, що конференція не має ніяких ворожих намірів супроти ніякої держави, а противно думає бути приязна до всіх.

Мовляв, вона не має наміру захоплювати ніякої території. Це американські републики зїжджаються лише для вироблення спільної політики для охорони своїх інтересів. Головною економічною ціллю конференції є полагодити економічні питання, що виринають через европейський конфлікт.

З Голом поїхав штаб з 15 американських урядовців.

НАЦІСТИЧНІ АҐЕНТИ РУХАЮТЬСЯ

ГАВАНА (Куба). — На передодні панамериканської конференції німецькі аґенти розвели сильну акцію, щоби не дати конференції досягнути якоїсь згідної політики.

На керування націстичної акції сюди приїхав з Чіле д-р Георґ Лайзевіц, а йому на допомогу приїхали інші німецькі аґенти з інших країв Америки.

СПІЛЬНА ЗАЯВА АМЕРИКАНСЬКОГО Й АНГЛІЙСЬКОГО СКАРБІВ

ВАШИНҐТОН. — Американський департамент скарбу й британське міністерство скарбу видали спільну заяву, що уряди Злучених Держав і Великої Британії далі придержуються засад свобідної торговлі й обміни, висказаних у „тристоронній монетарній згоді" в 1936. році.

Третьою стороною тоді була Франція, котра нині находиться під владою Німеччини. Американський і англійський уряди власне порозуміваються над тим, як не допустити французькі маєтки в Америці в руки німців.

ЗМЕНЧЕННЯ ВИПАДКІВ ДОПОМОГИ

ВАШИНҐТОН. — Рада Суспільного Забезпечення подає, що в місяці червні число випадків, потребуючих федеральної допомоги, зменшилося далі на 4 проценти.

АМЕРИКАНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ПРОГОЛОШУЄ „БЕЗПАРТІЙНІСТЬ"

КВІБЕК. — У своїй промові на конвенції юнії залізничих робітників, Вилієм Ґрін, президент Американської Федерації Праці, заявив, що організація буде заховуватися в цих зборах зо своєю традицийною безпартійністю.

СЕКРЕТАР СТЕЙТУ ГОЛ, що поїхав на всеамериканську конференцію до Гавани на Кубі.

ЛОНДОНСЬКА КООПЕРАТИВА

Лондонське кооперативне Товариство є найбільшою споживчою кооперативою в світі. За останніх 15 років число членів кооперативи зросло з 117,000 до 794,000, а число крамниць кооперативи продукуючих поживу, ліки, молоко, вуґілля і т. п., зросло з 461 до 3,196. Число робітників кооперативи зросло за той час з 3,600 до 18,800, а річний оборот з 14,000,000 до 90,000,000 долярів.

Крім цієї кооперативи є ще в лондонській окрузі дві другі великі кооперативи, що мають разом поверх пів міліону членів і роблять річно коло 75 міліонів долярів обороту.

НІМЕЦЬКИЙ НАЇЗД НА СХІД

БУКАРЕШТ. — Румунія стала тепер тереном чужих імперіялізмів. Німці, італійці, англійці, росіяни, турки й інші народи стараються там викликати свої настрої і в тій цілі пускають брехливі інформації та ведуть позакулісові інтриґи. В політичних колах таке переконання, що ці інтриґи мають за завдання підготовити ґрунт до дальшої акції. Німеччина після всякої правдоподібности таки піде проти Совєтів і старатисьме захопити Україну. Усадовившись там, вона простягне свої впливи над Кавказом, а звідтам піде далі — на Близький Схід і Індії.

НІМЕЦЬКІ РЕПРЕСІЇ В НІДЕРЛЯНДАХ

ГАҐА. — Тому, що нідерляндське населення зле відноситься до німецької окупаційної влади, а навіть тихо бойкотує її; також тому, що нідерляндські власти в кольоніях поводяться зле з німецькими громадянами, зокрема з полоненими, німецький штаб рішив примінювати до голяндців гострійші міри.

ҐЕЙБИ НА КОНВЕНЦІЇ ПРОТИВНИКІВ.

Републиканський кандидат Вилкі прислухується конвенції Демократичної Партії через радіо.

ГІТЛЕР ПРОПОНУЄ АНГЛІЇ ЗАМИРЕННЯ

БЕРЛІН. — Перед німецьким „райхстаґом" Адольф Гітлер виголосив промову, в якій зробив Англії останню пропозицію замирення, перед плянованим нападом на неї. Він казав, що нема найменших причин для Англії і Німеччини продовжати війну. Він ніколи не мав у своїх плянах валити Британську Імперію, а все хотів з нею жити в згоді. Це Англія виповіла війну Німеччині. Колиж Англія таки конче схоче воювати, то він розторощить її. Гітлер говорив, що він перед нападом на Францію заповідав останній, що розторощить її, але тодішні французькі політики не вірили цьому і говорили, що це тільки залякування. Тепер він повторяє пересторогу на адресу Англії і залишає її провідникам повірити в це, або ні. Гітлер заявляв, що в боротьбі мусить бути цілковито знищена одна сторона і та сторона цілком певно не буде Німеччиною.

Він заповідав, що відносини між Росією і Німеччиною дуже добрі, не звертаючи уваги на це, що англійці хочуть їх зіпсувати. Між Росією і Німеччиною, казав він, є точно означені сфери впливів і ті дві держави не будуть собі взаїмно шкодити. В тій промові Гітлер жалувався, що йому припала роля провадити війну, хоч він все мріяв про мирну перебудову світу. Тій промові прислухувався також італійський міністер Чяно, який зірвався на ноги і по фашистівськи підняв руку в напрямку Гітлера, коли той похвалив Італію.

ВІДПОВІДЬ АНГЛІЇ.

ЛОНДОН. — На цю пропозицію покищо нема відповіди від англійського уряду, тільки в тій справі заговорила преса. Вона вцілости відкинула пропозицію Гітлера і сказала, що Гітлер у підступних словах готує поневолення для Англії, на яке Англія ніколи не згодиться. Вона краще згине, ніж покориться Німеччині, кажуть англійські ґазети. Щодо погроз, то ґазети заповідають, що Англія їх не боїться, а коли Гітлер хоче атакувати англійські острови, хай пробує. Преса з вдоволенням стверджує, що й Гітлер сам уважає боротьбу з Англією „на смерть і життя". Кому прийде смерть, а кому життя, покаже щойно будучність, каже преса. Можливо, що в наступнім тижні на цю пропозицію дасть офіційну відповідь в парляменті Винстон Черчіл. Та назагал промову Гітлера в Англії уважають за підступну пропаґанду, яка має викликати в Німеччині і закордоном відповідні настрої.

150 ЛІТАКІВ НАД АНГЛІЄЮ.

ЛОНДОН. — Стопятьдесять німецьких літаків знов в однім дни бомбардували Англію, скидаючи по ріжних місцевостях свій смертоносний ладунок. Але англійські звідомлення далі не подають докладно де саме падали бомби, скільки вбили людей, та які наколіи шкоди.

Англійська адміралція перестерігає англійське мореплавство, що на широких водах, недалеко Західних Індій, знов бушує по морі німецький корабель-наїздник, який затопляє купецькі кораблі, подібно, як це робив колись „Ґраф Спе". Цей корабель правдоподібно є якийсь великий бувший торговельний корабель, тепер перероблений на воєнний. Він вже затопив два англійські торговельні кораблі.

МОРСЬКА БИТВА НА СЕРЕДЗЕМНІМ МОРІ.

ЛОНДОН. — На Середземнім морі знов розігралась більша морська битва, в якій італійці понесли велику втрату. Їм затоплено один із наймодерніших і найскорших кружляків на світі — 5,000-тоновий „Бартоломео Колеоні". Другий італійський кружляк, що був у товаристві „Колеоні", поспішно втік. По противнім боці був австралійський кружляк „Сидней" в товаристві кількох малих нищителів. Затопивши „Колеонія", „Сидней" удався на місце затоплення і врятував 250 італійських моряків. Решта, коло 250 моряків, пропала.

РОЗКОЛ СЕРЕД ФРАНЦУЗІВ.

ПАРИЖ. — Серед французів, зокрема в Парижі й околиці, існує глибокий розкол і велика ненависть між прихильниками фашизму та комунізму. Якби не німецькі вояки, ті дві групи порізали б себе ножами, говорять знавці французького життя. Та правдоподібно що німці, щоби викликати цю різанину серед французів, винесуться з Парижу і зроблять їм місце для братовбивчої війни. На політичну арену вийшов знов комуністичний провідник Торез, секретар комуністичної партії, який втік був перед службою в армії і ховався перед попередною французькою владою. Його суперником є фашістівський лідер Доріо. Ніхто не вірить, щоб уряд маршала Петена довго вдержався. Так видається, що внутрішня боротьба, получена з проливом крови, вирішить хто має панувати в Франції.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holodays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗАГРАНИЧНА ПОЛІТИКА В ЗЕРКАЛІ ПРОГРАМ

Краєва конвенція Демократичної Партії, що відбулася в минулому тижні в Шікаґо, присвятила велику частину своєї програми заграничній політиці. І в цьому зглядї, як в багатьох інших, вона поступила всупереч звичайній практиці подібних конвенцій, які звичайно не присвячували заграничній політиці більшої ваги. Коли одначе в такий спосіб поступила й краєва конвенція Републиканської Партії, то з цього видно, що заграничпа політика стає нині одним з найважніших питань усеї американської політики.

У своїй заяві в цій справі Демократична Партія виходить зо заложення, що цілий світ переживає тепер період насильних змін. Люди переводять переоцінку вартостей. Ніякий уряд, що не візьме цього під увагу, не може удержатися. Поза Америкою валяться встанови й світогляди. Америка, котра вірила в свої демократичні ідеали основників, нині стає перед потребою оборонити їх перед напастями.

Демократична Партія обовязується боронити американську систему перед тими нападами. Вона перечисляє в програмі три способи, якими вона досі переводила й далі думає переводити цю програму: перше, скріпляти демократію через скріплення оборонного поготівля; друге, через поправу добробуту народу; третє, через збільшення економічної справности народу.

Демократична Партія далі рішена не пустити американських жовнірів до заграничних воєн, хіба на випадок нападу. Вона хоче придержуватися засади Монрова. Вона стоїть за скріплення оборони краю, як захорони перед агресією. Вона заявляється проти цькування одної нації, кляси чи релігії против другої. Вона зобовязується давати всяку матеріяльну допомогу тим миролюбним і свободолюбним народам, що на них напали безпощадні напасники. Вона зобовязується працювати для заведення загального справедливого мира.

Як бачимо, програма Демократичної Партії держана в дуже загальних висловах. Нема там сказано нічого конкретно або специфічно. Річ природна, що це може багатьох невдоволити. Одначе ледво чи інакше бути може. Вказує на це хочби те, що яку політичну енунціяцію, більше конкретну, не видав американський уряд чи конгрес, вона перестарювалася часто ще, поки засохло чорнило на підписі під нею. З огляду на скорість, з якою в світі наступають зміни, заява мусить бути як найзагальніша.

І в цьому зглядї поступила так само Републиканська Партія. Як загально звертають увагу, програми обох великих партій у справі заграничної політики однаковіські. Це показує, що в заграничній політиці обі партії мають одну думку, а саме думку великої більшости населення краю.

Цю єдність можна признати доказом великого поступу Америки, бо, як звісно підчас світової війни між політикою обох партій зайшла поважна ріжниця, що на довшу мету наробила й Америці й цілому світові багато клопотів. Сподіваємося, що сього тепер не буде.

КОЛИ РАХУВАТИ НА СВОЇ СИЛИ?

Латинська пословиця каже: Доки будеш у щасті, багато приятелів будеш мати. Як настануть лихі часи, останешся самий". Українська пословиця коротше висловлює цю — саму думку: „Правдивого приятеля пізнати лиш у біді". А воєнний кореспондент Ленсінг Ворен телеґрафує з Франції про цю саму справу троха довше і каже так: „Упадок французько-англійського союзу вказує на останню стадію знищення міжнародного поняття про взаїмну допомогу".

На підтвердження свойого твердження наводить Ворен такі факти: Саме перед упадком Франції вийшла Англія з пропозицією заключення французько - британської союзної держави. Але безпосередньо після здачі Франції обі ці держави почали так зо собою ворогувати, начеб вони були ворогами здавна. Літами цілими Франція оглядалася на Англію як на свою союзницю, а як прийшов рішальний важкий момент, Англія вицофала свої війська і лишила Францію саму. Таксамо було, як Німеччина грозила Чехії. Був тоді заключений пакт допомоги для Чехії з боку Франції й Англії. Але обі ці держави пустили Чехію „в трубу", як перед тим пустили Австрію. Таксамо, коли вибухла війна між Німеччиною і Польщею, то Румунія не прийшла на допомогу Польщі, хоч була до цього зобовязана договором. Польща мусіла гинути на очах цілого світу і навіть Англія не прийшла їй з допомогою, хоч з її намови Польща ставила опір Німеччині.

Тепер Англія опинилася в подібному положенні, в якім були попередно згадані держави. Американський амбасадор Булит, кажуть, сказав в початках війни, що Америка доскочить при кінці. Але не знати, коли цей кінець наспіє й Америка не спішиться йти на поміч Англії, коли вона в важкому положенні.

Та вже найбільш, поражаючий приклад на Фінляндії. У часі її недавної війни з Росією цілий світ обурювався на страшний злочин нападу безборонної країни. Кричали, радили, а навіть самі загрожені сусіди не дали їй помочи. Коли Фінляндія і врятувалася, то лише своїми силами.

І ось власне, про що йде. Міжнародні союзи, договори, обіцянки добрі тоді, коли якась держава сильна і від неї може надіятися допомоги слабший сусід чи союзник. Колиж прийде біда, то сильніший не рятує слабшого, а полишає його власним силам. Колиж ці сили заслабі, то тоді держава паде. Паде так, як і звичайний чоловік, що шукає помочи в критичним моменті. А як часто чує тоді раду: „Куме, шкода сил, спускайтеся на дно".

АРАБИ ЗАЧИНАЮТЬ РУХАТИСЯ

Поза споводним спокоєм, що нині панує в англійських та французьких посілостях на Близькому Сході, ділають там скрито відосередні сили, що зміряють до відірвання від своїх материків-метрополій. У Сирії, французькі власти конфінують всіх провідників місцевих націоналістичних груп, боючися якогось вибуху. Хоч на позір все пливе спокійним ходом, проте серед населення Сирії панує страх та непевність; сирійський фунт, базований на французькому франкові, стратив нагло вартість, так, що населення не хоче нічого продавати та скупчувати гріш.

Загально всі думають, що Сирія держить ключову позицію до цілої близько-східної проблеми. Що станеться, під оглядом військовим чи політичним, в Сирії, буде мати великий вплив на цілий арабсько - музулманський світ.

Американські кореспонденти повідомляють, що арабські провідники, по всіх краях, цілком не займаються льокальними справами, а укладають пляни на будуче...

Аліянти, з якими досі арабський світ держав, надто заангажовані в Европі, щоб могли присвячувати належну увагу арабському питанню. До речі, Франція вже виелімінована з гри тих, на які в більшій чи меншій мірі числили араби... Араби думають, що прийшов час тепер, коли їм треба думати спільно над створенням одної арабської держави, або хоч федерації арабських держав.

Натурально, німецькі та італійські аґенти вже від самого початку цеї війни ведуть завзяту пропаґанду серед арабів. Вони запевняють їх, що по скінченій війні тоталітарні держави дадуть арабам все, що вони захочуть, а чого їм сотками літ відмовляла Англія та Франція. Рим і Берлін в щоденних радієвих авдиціях (в арабській мові) обіцяють арабам нову й велику пан-арабську державу.

Однак, на диво, араби досить скептично, з орієнтальною підозрілістю, відносяться до тих залицянок. Ось що сказав американському кореспондентові один арабський провідник:

„З нашої точки бачення, всі чужинці — це лихо для нас. Однак, з тих всіх лих, ми таки волимо Англію. „Араби керуючися своєю етикою, також не можуть погодитися, щоб побідні держави (Німеччина й Італія) забирали від підбитих народів всю поживу. Вони твердять, що англійці так не поступають. Араби, однак, за свою льояльність до Англії, вимагають, щоб, зараз по скінченій війні, Англія допомогла їм створити арабську федерацію.

Зрозуміла річ, що новий уряд Франції, а саме маршала Петена, під натиском німців, держить французькі власти в Сирії на боці від англійських впливів. Петен мав заборонити командуючому французькими військами в Сирії, ген. Мітельгавзерові, перекидати війська до Палестини, на випадок італійської інвазії. Однак, багато відділів таки зуміло продертися до Палестини.

І так, теперішня війна може нагло висунути на денне існування нову державу, не нову по своїй культурі та традиції, але своїм евентуальним політичним устроєм та ролею, що її буде призначена в світі.

ФАШИЗМ ПІД ПРОТИФАШИСТІВСЬКОЮ ПОКРИШКОЮ.

У Канаді йде кампанія за заведення фашизму під воєнною покришкою, хоч тут і починають арештувати людей що є прихильниками чужостороннього фашизму і націзму. Чужосторонний фашизм переслідується, а розвиткові свого питомого фашизму промощується тепер дорогу.

У часі попередньої війни в Канаді були при владі консервативні з премієром Борденом на чолі. Цей уряд так дуже „вславився" з використування державної каси для своїх партійних цілей, з виборчих крутійств, особливо в 1917 р., коли багато горожан позбавлено голосу, бо не родились у Канаді, що його „слава" ще до днесь не забулась, а останні домініяльні вибори були найліпшим цього доказом. Як відомо, консервативна група програла ці вибори, бо навіть її провідник провалився, одначе вона не хоче погодитись зо своєю прогрою і дальше робить штурми на оттавський парлямент, особливо премієра МекКензі Кінга, щоб тим чином звернути на себе увагу населення Канади і добитись для себе бодай якоїтакої участи в воєнній адміністрації ліберaлів.

Ще досі не забулось, як перед минулими парляментарними виборами консервативці разом з Гепборнівськими лібералами ухвалили резолюцію, осуджуючу „повільність" у спомаганню ведення війни уряду премієра Кінга, а навіть заборонювали в Онтеріо, де мають владу, висвітлювати фільми, представляючі розвиток канадійської авіяції.

Тепер діється щось подібне. Змінилась лише тактика. Днесь роблять вони штурми на канадійський парлямент, що замало арештує тих, що роблять підривну роботу, що замало енергічно виступають проти „пятої колюмни", що чужинці, навіть без прикметника „ворожі", ще ходять вільно по Канаді, а не знаходяться в концентраційних таборах, що замало розбудовується воєнну тактику і т. п. Що більше, крайня канадійська реакція від Венкувера аж до Гелифаксу, жадає дозволу від уряду прем. Кінга на творення власних „штурмівок" озброєних державою, „віґілянтських відділів" та „шестих колюмн". Недавно в Торонті відбулося віче таких гура -патріотів", на котрім полковник К. Е. Рейнолдс, голова Стов. Канадійського Корпусу (ветеранів) кликав: „Домагаюся заведення концентраційних таборів по цілій Канаді". Полковник Сидні Лемберт, протестантський пастор і військовий капелян, говорив: „Сформуймо великий віґілянтський комітет і положім кінець тому нонсенсові, що в нас існує, (цебто толеранції і горожанській свободі). Одиноким „ізмом", який можна буде толерувати, буде лиш патріотизм". Коли на згаданім вічу в Мейпл Ліф Стадії ветеран зо 186 баталіону в Англії Ван Дузен сказав голосніше якусь заувагу на адресу майора Дея і організаторів віча, його сильно побито, скинуто з ґалерії на цементовану підлогу й доперва окровавленого віддано в руки поліції.

Лиш два жовніри врятували життя Ван Дузенови.

Що фашизм добирається до Канади під ріжними покришками свідчить і віче, скликане в місточку Барґед, в едмонтонськім дистрикті заходами місцевої торговельної палати. На тім вічу ухвалено резолюції, яких зміст сам за себе говорить і потверджує, що своєрідний дух канадійського фашизму дійшов вже з Торонта і до західньої Канади. В одній з тих резолюцій вічевики домагалися, щоб домініяльний уряд заборонив уживання німецької і польської мови в усіх церковних богослуженнях (як у фашистівській Бразилії), а також у часі приватних і публичних зборів". У другій резолюції кажеться, що зогляду на підривну діяльність деяких осіб, що симпатизують з німецьким Райхом, вічевики просять міністра краєвої оборони, щоб горожанам Барґед і дистрикту, які противляться такій діяльності, дати дозвіл створити охоронну сторожу (штурмовиків). Дальше проситься міністра краєвої оборони подбати про те, щоб та охоронна сторожа була заосмотрена в відповідну зброю, потрібну до виконування свого обовязку. Також проситься домініяльний уряд про дозвіл на набір охотників до цеї охоронної сторожі, до озброєння її та до відбування вправ під налядом Канад. Леґіону.

Ще інша резолюція домагається від уряду заборони видавання часописів і журналів, що не є мовами аліянтських держав та заборони спроваджування часописів зо Злучених Держав, видаваних у чужих мовах.

Уряд премієра Кінга, без сумніву здає собі зтого справу, що колиб того роду консервативним і віґілянтським елементам дати дозвіл творити по краю свої штурмівки і перебрати ініціятиву в свої власні руки, тоді в Канаді почала би розвиватись з долини фашистівська диктатура з розвинутою сіткою штурмівок. Такою фашистівською диктатурою грозив Канаді ще минулого літа „ново-демократичний" консерватист полковник Геридж, шваґер бувшого консервативного премієра Бенета, одначе він для замилення очей говорив, що вона прийде з гори від премієра Кінга й обєднаних з ним консервaтистів. Міністер справедливости Ернест Ляпойнт у звязку з тою просьбою назадницько-джінґоїстичних елементів заявив, що уряд й поліція самі скріплюють контролю над пятою колоною, цебто шпигунами і саботажниками і що творення „віґілянтських комітетів не лежить в загальним інтересі. Міністер зноваж почт Павер, відповідаючи на закиди консерватистів, що уряд заповільно веде приготування до енергічного ведення вказав рукою на консерватистів і сказав, що там сидять пятиколюмністи й їх належить позамикати до концентраційних таборів.

Ідучи за прикладом Англії, де уряд арештував аристократичного провідника фашистів Освальда Мослія і його адютантів — канадійський уряд приказав кінній поліції зробити наїзди на льокалі фашистівських елеметнів „Нешонал Юніти Партії" в Монтреалі і Торонто та арештував провідників цеї партії. І так у Монтреалі арештовано Андрія Аркана, краєвого „фірера Нешонал Юніти Партії" та д-ра Ноеля Декарі, національного скарбника цеї партії. Арештовано їх на підставі реґуляції Оборони Канади, яких нарушення вони допустились. Кілька годин скорше до кватири кінної поліції в Монтреалі зголосився сам Юз Клемент, відомий як провінціональний адютант партії, і був там арештований. У Торонто арештовано Джозефа К. Фара, організатора „Нешенел Юніти Парті", і Джана М. Лоримера, члена профашистівської організації. В Отаві кінна поліція перехопила численні летючки „Нешенел Юніти Парті" та арештувала на передмістю Алека Бросо, проти якого внесено обжалування на підставі реґуляцій Оборони Канади.

Не від речі буде теж тут додати, що в Канаді до недавна захоплювалися Гітлером Ліо Свіні, визначний бизнесовець у Венкувері, полковник Дрю в Торонто і десятки інших визначних осіб. Були навіть часи, коли в органі канадійських копальняних дуків „Ґлоб і Мейл" та в інших газетах багачів отверто заявлювано, що канадійські прихильники Гітлера і свастики мають визначні впливи і поперта в деяких військових і поліційних кругах. Нині ті елементи мовчать або беруться творити на пів фашистівські штурмівки на задах канадійської демократії. Цілком природно одначе, що як кому залежить, щоб Гітлер вийшов у тій війні переможцем, то саме тим бувшим обожателям Гітлера і фашизму. Подібні елементи помогли Гітлерові до запанування над Люксембургом, Данією, Голяндією, Бельгією й Францією. Фашизм, без огляду на те, який він є, французький, британський канадійський чи який інший, не маючи виглядів своїми власними силами дійти до влади, буде сповняти ролю пятої чи шестої колюмни для Гітлера й фашизму, щоб при його піддержці завести на місце демократії фашистівську неволю, що небагато ріжниться від комуністичної.

Микола Голубець.

ЖОВТІ ВОДИ

Історичний роман.

(100)

— Панове вибралися з посольством до Тугай-бея? А чи ви подбали перед тим, щоб дізнатися — де він? А якби ви були прийшли до мене, то яб вам сказав, що до його становища добрих кілька днів дороги, а в Княжих Байраках засів не він, а невеликий загін татарської кінноти, що йому проводять наші старшини. Тугай-бей, приятель мій і союзник, але його військо ще далеко від нашого й не скоро до нас надтягне. В нас не стільки татарви, що слави про неї. Але та слава робить своє...

Чарнецрький лупав очима з дива.

— А щож це за татарські старшини, що нам ніби від Тугай-бея переказували, мовляв, він до вашої милости в гості збирається.

— А ви повірили, що це татарські старшини, що вони вам від пана Тугай-бея щонебудь переказують? Та було їм, панове, краще приглянутися, то булиб побачили, що в них стільки татарського, що чумарки догори кожухом повивертані.

— То значить, нема пана Тугай-бея ні в обозі вашої милости, ні близько нього?

— Нема панове й не скоро буде. Та я при божій допомозі й без нього якось справлюся. І дасть Бог справлюся навіть тоді, колиб вам, нині чи завтра, вдалося татарву на свій бік перехилити.

Враз на дворі й довкола гетьманського шатра піднявся дивний гамір. За хвилину вбіг до шатра молодий прибічник гетьмана:

— Пане гетьмане! Гармати ніби в дорозі до нас, але в коронному таборі, щось дивне діється!

— Що саме?

— Так, наче обоз з місця рухає.

— Як це? Парляментарі тут, а обоз своє робить? Ану гляньмо! Ходіть, панове, ходіть і ви погляньте, що в вас діється?

Чарнецький і Бруханський кинулися вслід за Хмельницьким. Вибігли на шанець і глянули в бік коронного табору. Було задалеко, аби можна було докладно бачити, що в таборі діється. На всякий випадок було ясно, що кватири поміж шанцями коронного табору були порожні. Все коронне військо стовпилося в осередку таборових укріплень. Хмельницький вибачився в парляментарів і залишивши їх на окопі в товаристві невідступного Марка, сам метнувся до свойого шатра. За хвилину заграла при його вході трубка, а на її голос з усіх усюдів бігли до шатра козацькі старшини. Чарнецький, одним оком ніби дивився на коронний табор, а другим слідкував за рухом довкола гетьманського шатра.

За хвилину зрозумів усе. Затрубіли труби, зарокотіли козацькі літаври. Засіки на південному бастіоні табору піднялися й крізь широку прогалину почала з табору виплівати лава за лавою запорізької піхоти. З Чорного Лісу у низ летіла вже козацька кіннота в суміш з татарськими загонами.

Напевне гетьманич, не могучи діждатися парляментарів, на власну руку рішився піти на пробій.

— Нещасний! Пропащий чоловік! — кричав Чарнецький сам до себе й бігав по окопі. Бруханський тільки очима лупав і розводив руками:

— А що знами буде? Що буде з нами?

Чарнецький збіг з окопу й направився до гетьманського шатра.

— Підождіть! — зупинив його Марко. — Погляну, чи можна тепер до Його Ясновельможности.

Чарнецький хвилювався й ламав руки, дожидаючи. Колиж його нарешті впустили перед обличчя гетьмана, то проти себе він побачив уже не гостинного господаря, не меткого дипльомата, але щось ніби втілення воєнної фурії, мов хуртовину, що обірвавшися з неба, на землю грянула:

— Парляментарі! — кричав Хмельницький. — Парляментарі! Яким правом, у чийому імені ви приходите парляментувати? Час мені гадаєте, розмовами забавляєте, а там у таборі готуєте наступ? Драниттивими пукавками очі мені замилюєте, а самі що робите? Хто мені за все те відповість? Хто?!

(Дальше буде).

СЕР С. С. Ф. ДОНДАС, що вступив зо становища губернатора Багамських островів, щоби його заняв князь Виндсору.

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА ЧЕРВЕНЬ 1940 РОКУ

ПРИХІД.

Відділ	Заплатив
1.	317.40
2.	172.89
3.	118.99
4.	82.95
5.	299.22
6.	38.40
7.	268.67
8.	210.27
9.	201.55
10.	162.04
11.	93.35
12.	118.54
13.	88.08
14.	71.36
15.	30.06
16.	120.58
17.	34.59
18.	114.85
19.	15.07
20.	259.76
21.	129.02
22.	161.94
23.	58.48
24.	108.28
25.	69.25
26.	32.23
27.	49.88
28.	134.99
29.	167.65
31.	164.58
32.	32.88
34.	47.17
36.	152.37
37.	118.71
38.	226.10
39.	354.47
40.	26.46
41.	43.31
42.	189.54
43.	54.78
44.	117.60
45.	322.03
46.	27.06
47.	55.63
48.	47.20
49.	71.91
50.	180.01
51.	61.17
52.	97.68
53.	78.37
54.	61.38
55.	53.69
56.	157.05
57.	251.20
58.	151.53
59.	195.21
60.	38.62
61.	28.00
62.	105.23
63.	380.32
64.	119.60
65.	244.50
66.	109.64
67.	196.68
68.	19.56
69.	233.91
70.	314.42
71.	45.80
73.	100.54
74.	43.08
75.	188.69
76.	320.97
78.	123.04
79.	14.71
80.	59.12
81.	186.21
82.	67.16
83.	199.41
84.	78.61
85.	155.39
86.	212.61
87.	174.50
89.	32.24
90.	292.26
91.	397.40
92.	22.31
93.	52.87
94.	428.79
95.	28.32
96.	176.77
97.	175.61
98.	139.71
99.	181.95
100.	129.12
101.	42.56
102.	607.78
103.	122.57
104.	247.15
105.	178.36
106.	292.17
107.	48.80
108.	114.00
109.	135.43
110.	6.04
111.	35.61
113.	65.17
114.	56.88
115.	21.75
116.	62.02
117.	108.49
118.	77.28
119.	39.35
120.	172.21
121.	161.38
122.	58.68
123.	175.87
124.	103.78
125.	106.88
126.	97.28
127.	164.69
128.	24.21
129.	38.42
130.	422.47
131.	17.50
132.	159.57
133.	224.11
134.	109.34
135.	63.85
136.	183.82
137.	185.52
138.	74.91
139.	118.79
140.	88.28
141.	77.04
142.	128.25
143.	170.84
144.	61.78
145.	62.08
146.	182.42
147.	535.80
148.	36.49
149.	57.40
150.	89.27
151.	141.49
152.	56.49
153.	9.57
154.	39.08
155.	501.98
156.	167.09
157.	27.27
158.	259.23
159.	89.01
160.	115.53
161.	196.23
162.	37.71
163.	142.57
164.	205.72
165.	45.14
166.	29.81
167.	118.48
168.	220.61

Відділ	Заплатив
170.	293.34
171.	62.56
172.	39.16
173.	100.42
174.	23.93
175.	206.74
176.	210.44
177.	172.77
178.	95.05
179.	233.30
180.	95.97
181.	124.31
182.	183.67
183.	143.87
184.	21.90
185.	81.03
186.	57.24
187.	40.96
188.	44.22
189.	8.07
190.	40.77
191.	160.83
192.	148.60
193.	119.77
194.	48.39
195.	57.20
196.	55.47
197.	34.39
198.	61.00
199.	44.09
200.	206.49
201.	47.60
202.	43.71
204.	1,113.32
205.	21.41
206.	531.15
207.	73.28
209.	76.93
210.	69.77
211.	197.92
212.	64.30
213.	301.58
214.	38.24
215.	23.13
216.	37.85
217.	458.90
218.	235.76
219.	302.45
220.	152.52
221.	598.13
222.	21.40
223.	344.24
224.	56.16
225.	36.84
226.	67.46
227.	44.67
228.	86.88
229.	192.61
230.	170.89
231.	16.26
232.	65.95
233.	43.87
234.	187.28
235.	179.51
236.	150.76
237.	258.81
238.	350.24
239.	453.69
241.	80.77
242.	118.24
243.	73.95
244.	20.52
245.	122.66
246.	70.19
247.	257.11
248.	67.24
249.	39.30
252.	105.03
253.	115.93
254.	157.88
255.	61.90
256.	67.82
257.	35.54
258.	33.81
259.	406.81
261.	44.84
262.	87.60
263.	57.74
264.	91.56
265.	42.73
266.	101.35
267.	103.49
268.	116.18
269.	33.35
270.	244.22
271.	87.69
272.	7.47
273.	164.06
274.	230.62
275.	92.17
276.	376.93
277.	347.15
278.	40.52
279.	18.19
280.	217.07
281.	198.17
282.	21.34
283.	151.34
284.	103.68
285.	20.10
286.	58.80
287.	24.24
288.	287.46
289.	37.39
290.	69.10
292.	636.47
293.	62.73
294.	44.03
296.	304.31
297.	21.70
298.	95.58
299.	102.59
300.	138.99
301.	157.28
302.	13.28
303.	71.64
304.	78.22
305.	95.62
306.	36.05
307.	60.40
308.	112.92
309.	38.49
310.	103.02
311.	25.28
312.	90.63
313.	16.36
314.	22.52
315.	19.94
316.	340.98
317.	101.74
318.	134.07
319.	99.58
320.	126.27
321.	76.64
322.	61.68
323.	79.78
324.	203.17
325.	168.37
326.	105.38
327.	43.52
328.	24.47
329.	9.74
330.	297.57
331.	68.17
332.	91.26
333.	247.88
334.	282.20
335.	61.50
336.	281.57
337.	21.81
338.	289.43

Відділ	Заплатив
339.	112.20
340.	21.26
342.	175.56
343.	71.29
344.	90.93
345.	108.26
346.	8.82
347.	137.96
348.	46.47
349.	48.34
350.	155.10
351.	43.68
352.	98.84
353.	44.63
354.	14.51
355.	69.23
356.	26.49
357.	61.40
358.	87.87
359.	130.31
360.	13.82
361.	1,374.83
362.	73.82
363.	127.58
364.	518.97
365.	57.94
366.	24.23
367.	342.52
368.	48.56
369.	253.12
370.	274.59
371.	261.78
372.	65.04
373.	38.34
374.	62.13
375.	119.34
376.	23.76
377.	13.79
378.	27.27
379.	160.11
380.	37.92
381.	43.11
382.	36.31
383.	238.61
384.	34.84
385.	300.63
386.	27.06
387.	49.76
388.	182.31
389.	31.28
390.	108.97
391.	29.09
392.	23.95

Відділ	Заплатив
393.	77.71
394.	22.42
395.	20.10
396.	107.41
397.	17.64
398.	171.78
399	33.76
400.	92.30
401.	45.09
402.	14.77
403.	269.50
404.	67.46
405.	117.36
406.	252.17
407.	60.25
408.	29.44
409.	59.38
410.	16.92
413.	38.63
414.	68.11
415.	27.45
416.	21.55
417.	23.04
418.	17.33
419.	49.47
420.	10.49
421.	44.80
422.	41.25
423.	26.26
424.	11.97
425.	10.38
426.	20.65
427.	38.88
428.	10.52
429.	13.79
430.	13.67
431.	9.45
432.	360.30
434.	24.49
435.	31.31
437.	18.59
438.	16.17
439.	58.87
441.	24.71
442.	29.70
445.	19.73
447.	28.28
450.	8.32
452.	32.86
455.	16.56
456.	44.39
459.	9.01
463.	88.29

Доплата до місячних вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду	349.06
З місячних вкладок нових родів обезпечення	$52,624.27

Відділ	Заплатив
1.	12.00
2.	1.43
3.	2.42
8.	98
19.	1.58
28.	12.03
37.	16.20
39.	33.17
65.	14.02
69.	1.36
70.	3.80
83.	2.86
90.	12.64
101.	2.84
102.	4.96
106.	7.23
108.	4.72
117.	4.46
125.	3.61
127.	5.65
139.	2.35
142.	10.37
143.	9.82
147.	28.16
151.	6.04
161.	1.92
170.	9.58
181.	1.57
185.	6.68
189.	3.49
194.	81
206.	5.45
209.	4.26
216.	13.18
217.	2.74
221.	12.14

Відділ	Заплатив
225.	14.54
230.	3.81
234.	20.21
237.	2.68
243.	18.23
245.	3.08
257.	2.84
262.	1.41
268.	2.93
274.	1.49
275.	14.56
276.	3.54
277.	2.02
278.	1.15
283.	1.53
284.	3.37
286.	36.07
292.	1.83
298.	3.05
305.	8.31
316.	1.41
321.	5.01
322.	1.31
328.	2.01
334.	2.28
335.	6.34
336.	6.35
342.	18.78
345.	2.65
349.	5.24
358.	1.62
361.	2.48
367.	3.51
370.	15.74
384.	28.93
388.	13.85

З місячних вкладок старого роду обезпечення	$ 530.68
З місячних вкладок від членів	$53,154.95
Процент від бондів	5,184.57
Процент від морґеджів	6,923.57
Процент від позичок	404.08
Рент від реальностей	12,224.84
Перенесено надвишку відсотків зо сирітського фонду до адміністраційного фонду за 1939 рік	7,133.03
Зворот правних коштів	116.16
Зворот замороженої готівки до фонду Зг. Братств	86
Сплати морґеджів	10,969.10
Сплати позичок	1,105.69
Сплата нота	50.00
Разом	$97,266.85

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 12. Василенько Олекса	$ 1,000.00
в. 28 Рябець Андрій	1,000.00
в. 28 Пінчак Іван	1,000.00
в. 38 Цабаль Андрій	1,000.00
в. 59 Гошовський Іван	1,000.00
в. 76 Лисак Іван	769.65
в. 90 Чередарчук Василь	1,000.00
в. 108 Ківко Матвій	1,000.00
в. 117 Семан Іван	1,000.00
в. 138 Смик Петро	1,000.00
в. 155 Горбусь Іван	1,000.00
в. 163 Ґнойський Адам	500.00
в. 161 Яворська Анна	1,000.00
в. 217 Дмитрук Параскевія	500.00
в. 330 Стриєк Гілярій	1,000.00
в. 364 Занко Іван	500.00

Інші виплати посмертного фонду.

Грошеві звороти нових родів обезпечення	719.38
Процент на закуплених бондах (accrued)	814.67
Втрата на морґеджу (F.H.A.)	345.68
Дивіденда	39.69
Зворот проценту від позички	9.64

Виплати сирітського фонду по бл. п.:

в. 36 Фенцур Катерина	221.84
в. 67 Нич Олекса	130.41
в. 191 Стадник Стефан	139.41
в. 213 Фариник Данило	223.00
в. 216 Микитяк Марія	79.55
в. 217 Фенцур Дмитро	225.00

Інші виплати сирітського фонду:

Перенесено надвишку відсотків від інвестицій до адміністраційного фонду	7,133.03
Процент на закуплених бондах (accrued)	175.84

Виплати з народного фонду:

Датка на Червоний Хрест	250.00

Виплати запомогового фонду:

в. 4 Пупчик Марія	25.00
в. 7 Пласконос Теодор	50.00
в. 18 Хоменко Юлія	25.00
в. 28 Куцик Марія	25.00
в. 33 Дороцька Анна	25.00
в. 39 Пахолок Андрій	35.00
в. 45 Дубас Пилип	35.00
в. 45 Совірка Петро	35.00
в. 51 Батицький Роман	50.00
в. 52 Шевчук Андрій	35.00
в. 76 Зазуля Яким	35.00
в. 78 Стиців Теодор	35.00
в. 90 Надич Іван ст.	35.00
в. 90 Филяк Теодор	35.00
в. 93 Свідер Юлія	25.00
в. 98 Чорній Іван	35.00
в. 104 Стецько Йосиф	35.00
в. 108 Дзят Іван	35.00
в. 108 Фурґалич Андрій	25.00
в. 109 Ґалас Петро	35.00
в. 114 Куйбіда Анна	25.00
в. 114 Волошин Марія	25.00
в. 121 Яворський Стефан	35.00
в. 121 Кубітович Петро	35.00
в. 121 Ґадз Юлія	25.00
в. 123 Солян Микола	30.00
в. 135 Підкалицький Андрій	25.00
в. 162 Демкович Пилип	35.00
в. 187 Обаль Максим	35.00
в. 192 Вацик Андрій	25.00
в. 195 Михальчик Іван	25.00
в. 196 Коник Дмитро	35.00
в. 202 Кісак Анна	31.00
в. 206 Околіта Анна	25.00
в. 206 Виспянська Катерина	25.00
в. 206 Ключевич Домка	25.00
в. 221 Рошко Михайло	35.00
в. 223 Стецула Василь	35.00
в. 223 Маліборська Ева	35.00
в. 243 Білик Микола	25.00
в. 251 Дзівік Михайло	35.00
в. 251 Щупак Йосиф	35.00
в. 252 Рудницький Андрій	35.00
в. 253 Гнатів Ілля	35.00
в. 254 Шибелюк Іван	35.00
в. 263 Лобур Марія	100.00
в. 276 Задорожний Іван	35.00
в. 283 Гуменецький Іван	35.00
в. 301 Медзяк Марія	25.00
в. 320 Івахів Олекса	35.00
в. 325 Лис Анна	25.00
в. 330 Окрепкий Іван	35.00
в. 330 Швайковська Анна	25.00
в. 333 Поточняк Анна	25.00
в. 339 Барна Михайло	35.00
в. 349 Кусик Елисавета	25.00
в. 361 Добрянський Іван	75.00
в. 361 Поваленний Іван	75.00
в. 361 Панчишин Теодор	35.00
в. 367 Дорофей Катерина	25.00
в. 367 Шихворост Яків	35.00
в. 370 Вітовський Гавриїл	50.00
в. 383 Пухта Василь	35.00
в. 383 Вовк Марія	25.00
в. 396 Бекіш Іван	35.00
в. 399 Моїр Вілям	25.00
в. 401 Копильчак Михайло	35.00
в. 413 Юревич Теодор	35.00

Виплати фонду Згоди Братств:

Доплачено до місячних вкладок за членів Зг. Братств з їх спеціяльного фонду	349.06

Інші виплати:

Податок, вода, паливо, світло і інші видатки на реальностях	4,139.58

Виплати адміністраційного фонду:

Нагороди за нових членів	4,292.38
Українська Пресова і КнижковаСп. за орган	3,595.00
Спортова акція	1,148.50
Платня головного уряду	825.00
Кошти подорожі і репрезентації	628.19
Рент за офіси У. Н. Союзу	500.00
Лікарі за нових членів	496.00
Платня помічних сил	405.49
Праці і друки в друкарні, оправа книг і інші розходи	287.33
Видатки канцелярійні, почта, телефон і т. п.	148.59
Рент банкової скиртки на вартісні папери	137.50
Кошти правні при виплаті посмертних запомог і т. п.	60.00
Податок від канадійських депозитів і інвестицій	42.37
Печатки для відділів У. Н. Союзу	39.68
Винайм машин і інші офісові прибори	35.96
Оголошення	30.00
Ручна машина до адресовання коверт	14.00
Стейти за дозволи (лайсенс)	11.00
Асекураційні журнали	10.75

Інвестиції:

Інвестовано в бондах	111,806.25
Позички членам	3,159.11
Разом	$159,259.53

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем травня 1940 осталася	$ 964,472.68
Прихід за червень	97,266.85
Разом	$1,061,739.53
Розхід за червень	159,259.53
Готівка з кінцем червня 1940 р. остається	$ 902,480.00

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 902,480.00
Морґеджі	1,347,754.15
Бонди	1,363,062.28
Реальности	1,055,951.59
Позички	562,480.89
Друкарня і книгарня	18,107.09
Ноти	3,400.00
Разом	$5,253,236.00

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$4,514,122.69
Адміністраційний фонд	172,130.21
Запомоговий фонд	80,826.13
Народний фонд	5,216.84
Конвенційний фонд	44,840.84
Contingent Fund for Protection of Invest. & Mortality	152,370.00
Фонд Згоди Братств	37,356.54
Посмертний фонд старого роду обезпечення	69.708.94
Резервовий фонд	12,225.32
Сирітський фонд	164,438.49
Разом	$5,253,236.00

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ.

ПРИХІД.

Відділ	Заплатив
1.	5.18
2.	10.35
3.	1.35
4.	1.80
5.	4.89
7.	21.37
8.	9.26
9.	11.05
10.	2.90
11.	10.23
12.	1.13
13.	11.25
14.	1.80
15.	45
16.	4.50
18.	1.35
20.	9.45
21.	8.55
22.	6.75
23.	2.25
24.	6.70
25.	3.40
26.	2.70
27.	45
28.	5.23
29.	10.15
31.	5.25
34.	3.28
36.	10.35
38.	9.45
39.	18.45
40.	1.58
42.	6.97
43.	4.30
44.	9.45
45	11.25
46.	45
47.	4.73
48.	4.95
50.	9.90
51.	23
52.	9.70
53.	4.50
54.	3.04
55.	3.60
56.	12.85
57.	12.85
58.	6.66
59.	10.15
60.	1.80
61.	2.25
62.	3.38
63.	22.05
64.	5.40
65.	8.00
66.	45
67.	5.40
68.	25
69.	1.13
70.	6.08
71.	3.65
73.	3.38
74.	6.99
75.	9.67
76.	13.27
78.	3.60
79.	68
80.	2.68
81.	3.85
82.	2.25
83.	7.00
84.	6.53
85.	15.30
86.	9.90
87.	6.08
89.	90
90.	14.00
91.	14.65
92.	1.80
93.	1.35
94.	18.70
95.	1.80

Відділ	Заплатив
96.	7.20
97.	11.95
98.	4.30
99.	10.80
100.	2.70
102.	22.95
103.	3.49
104.	4.42
105.	4.50
106.	10.80
107.	3.20
108.	2.05
109.	4.95
113.	2.93
114.	1.15
115.	1.80
116.	7.00
117.	1.13
118.	2.50
120.	6.68
121.	10.80
122.	2.85
123.	6.03
124.	4.95
125.	12.38
126.	6.08
127.	6.53
128.	2.93
130.	19.75
132.	3.40
133.	3.38
135.	3.85
136.	15.98
137.	9.90
138.	3.85
139.	4.41
140.	5.70
141.	75
142.	13.95
143.	7.62
144.	7.25
145.	5.85
146.	9.45
147.	30.60
148.	2.93
149.	2.30
150.	29.05
151.	6.04
152.	90
154.	94
155.	10.60
156.	9.83
157.	1.15
158.	11.93
159.	5.18
160.	3.96
161.	5.85
162.	90
163.	2.70
164.	35.55
165.	6.52
167.	8.33
168.	2.00
170.	19.35
171.	7.87
172.	8.78
173.	5.00
174.	3.38
175.	8.60
176.	14.40
177.	5.40
178.	5.20
179.	10.68
180.	11.47
181.	50
182.	4.25
183.	2.02
185.	5.25
186.	6.15
187.	45
188.	4.43
191.	6.48

Відділ	Заплатив
192.	7.20
193.	3.00
194.	1.13
196.	3.15
198.	1.58
199.	2.10
200.	16.65
201.	4.05
202.	2.00
204.	131.63
205.	3.15
206.	24.53
207.	3.85
209.	90
210.	1.58
211.	9.00
212.	3.30
213.	11.95
214.	70
217.	11.70
218.	6.30
219.	18.00
220.	5.40
221.	38.25
222.	2.50
223.	28.33
224.	2.25
225.	3.15
227.	68
228.	1.15
229.	9.90
230.	15.75
231.	2.48
232.	4.75
233.	6.50
234.	10.35
235.	9.45
236.	9.67
237.	9.22
238.	27.75
239.	29.93
241.	1.65
242.	8.10
243.	9.23
244.	1.13
245.	4.73
246.	90
247.	8.35
248.	5.85
252.	9.90
253.	3.31
254.	12.60
255.	3.40
256.	3.15
257.	1.35
258.	4.72
259.	9.46
261.	4.50
262.	3.37
263.	90
265.	90
266.	7.43
267.	2.48
268.	5.40
269.	1.57
270.	9.68
271.	6.10
272.	1.80
273.	4.50
274.	11.48
275.	2.47
276.	12.58
277.	19.58
278.	1.35
279.	1.58
280.	11.50
281.	10.80
283.	11.50
284.	2.95
286.	2.03
287.	1.58
288.	9.45
289.	3.83
290.	90
292.	40.72
293.	45
294.	1.35
296.	12.38

Відділ	Заплатив
297.	1.60
298.	70
299.	2.70
300.	5.82
301.	1.80
302.	1.64
303.	3.15
304.	2.70
305.	5.40
307.	70
308.	1.60
309.	90
310.	1.35
311.	1.15
312.	6.97
314.	45
315.	25
316.	8.55
317.	5.18
318.	6.98
319.	11.70
320.	5.40
321.	5.18
322.	90
323.	6.50
324.	2.61
325.	4.73
326.	3.38
327.	2.48
328.	45
330.	14.40
331.	5.35
332.	6.08
333.	14.10
334.	10.80
335.	4.05
336.	6.45
338.	15.08
339.	3.10
340.	70
342.	6.97
344.	2.93
345.	7.88
346.	1.30
347.	10.80
348.	7.05
349.	3.15
350.	5.48
351.	45
352.	7.20
353.	2.70
355.	1.70
356.	2.55
357.	1.35
358.	4.80
359.	4.95
361.	69.20
362.	8.85
363.	7.20
364.	15.10
365.	4.50
366.	2.25
367.	7.00
368.	95
369.	14.60
370.	5.05
371.	13.95
372.	4.50
373.	3.83
375.	6.76
376.	1.00
377.	1.35
378.	2.70
379.	10.14
380.	7.65
381.	1.35
383.	13.50
384.	4.21
385.	11.25
386.	50
387.	40
388.	12.60
389.	2.02
390.	23.62
391.	6.53
392.	90
393.	17.96
394.	90

Відділ	Заплатив
395.	1.57
396.	3.15
398.	12.15
399.	68
400.	12.60
401.	1.57
402.	68
403.	4.05
404.	1.80
405.	3.15
406.	26.10
407.	1.00
408.	1.60
409.	2.70
410.	1.60
413.	4.72
414.	11.48
415.	5.18
416.	68
418.	3.85
419.	4.95
420.	45

Відділ	Заплатив
421.	10.00
422.	13.95
425.	3.60
426.	1.16
427.	3.00
428.	2.05
429.	3.85
430.	2.70
431.	90
432.	54.05
434.	1.58
437.	4.25
438.	1.80
441.	4.28
442.	2.70
445.	3.38
447.	1.58
450.	2.25
452.	6.08
456.	9.38
463.	4.05

З місячних вкладок від членів	$2,672.47
Звільнення членів від плачення місячних вкладок (дивіденда)	32.50
Процент від бондів	1,248.29
Процент від морґеджів	441.77
Рент від реальностей	785.00
Сплати морґеджів	634.18
Разом	$5,814.21

РОЗХІД:

Виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти нових родів обезпечення Т 2.	$ 125.73
Процент на закуплених бондах (accrued)	112.78

Виплати адміністраційного фонду:

Українська Пресова і Книжкова Сп. за Ukrainian Weekly	475.00
Платня помічних сил	336.18
Українська Пресова і Книжкова Сп. за праці і друки	53.04
Видатки канцелярії на почту	25.00
Лікарі за нових членів	6.00

Інші виплати:

Дивіденда членам (звільнення членів від плачення одної місячної вкладки)	32.50
Податок, вода, паливо і інші видатки на реальностях	127.06

Інвестиції:

Інвестовано в бондах	10,250.00
Разом	$11,543.29

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем травня 1940 осталася	$69,300.06
Прихід за червень	5,814.21
Разом	$75,114.27
Розхід за червень	11,543.29
Готівка з кінцем червня 1940 1940 р. остається	$63,570.98

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 63,570.98
Морґеджі	150,678.65
Бонди	201,703.76
Реальности	54,750.92
Позички	186.00
Разом	$470,890.31

Стан довжний:

Посмертний фонд	$372,980.97
Адміністраційний фонд	97,909.34
Разом	$470,890.31

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

Д. Ерувіо.

МУКУРУ

Гереро на моїй фармі мають свій власний погляд про поняття: „моє”, „твоє”. Не, щоби вони крали борони Боже! Вони вірять, що коли хтось має стільки маєтку, що сам його постійно не може доглядати, то нічого злого, коли йому хтось щось візьме. Бо бере він це з любови ближнього, щоби той ближній не потребував стільки журитися.

У мене служило подружжя: Йосиф і Марія. Хоч мали такі біблійні імена, то їм чужа була сама заповідь божа. Та що вони обоє були мені в господарстві дуже потрібні, я дивився через пальці.

Та вкінці їх крадежей було мені вже забагато. Я постановив дати їм научку. Та обоє вони були занадто хитрі, я не міг їх приловити на гарячому.

Я вже здавна був запримітив, що Йосиф сподобав був собі мій гарний ножик і я був певний, що колись той ножик пропаде мені. Я прикликав Йосифа, держав йому ножик під носом і сказав:

— Правда, що гарний ножик.

Йосиф притакував, а очі йому світилися з радости, що колись він буде його.

— Тож уважай, Йосифе! Я просив Мукуру, доброго бога, щоб він уважав на мій ножик, щоб не пропав мені. Добре, сказав Мукуру, він радо зробить це, й колиб хтось хотів узяти ножик, на того Мукуру зішле чорта!

— Ай, ай! чорт баня кваі (дуже недобрий! Йосиф не візьме ножика!

Яких чотирнацять днів після тієї розмови з Йосифом я спрепарував „чортівську” штуку: під пружину, трибушону вложив сірник, а головку сірника встромив між клямку„ якої вживають до причіплювання білля при сушенні. Коли було рушити ножик то сірник запалювався. До скриньочки з циґар насипав я чорного стрільного пороху. Все те одної ночі заховав я в піску, так що лише ножик лежав наверха, начеб я згубив його.

На другий день я сховався на слідкував, що буде далі. Надійшов Йосиф, заспаний як усе, перейшов попри ножик, ніби й не глянувши на нього. Я вже думав, що Йосиф не запримітив ножика. Та він зробив кілька кроків, зупинився, пильно позирав до моїх вікон, а як не запримітив нічого підозрілого, завернув, наче ненарочно зупинився біля ножика, щераз оглянувся — зігнувся, та тутже скочив йому чорт просто в лице! На хвилинку Йосиф був зник у хмарі диму, та зараз же з тієї хмари показалися ноги, що пігнали що-сили до своєї хатини.

Я зараз вийшов, затер „чортові” сліди, взяв мій ножик, що його Йосиф випустив із руки, та став підкрадатися до Йосифової хатини. Йосиф лежав на тапчані, а голову сховав у коц і кричав під небеса.

— Добре складається, подумав я та давай бити Йосифа нагайкою.

— Мукуру! арікана Мукуру! — стогнав Йосиф, одначе не вихиляв голови зпід коца.

Про втечу й не думав, бо і як йому втікати, коли перед ним була стіна, а позад нього стояв „чорт” і бив його! Тому Йосиф лише кричав.

Інші туземці не могли бачити цілого того нещастя, бо вони були в загороді при доєнню коров. Була там і Йосифова жінка Марія. Та як почула рев свого чоловіка, прибігла. Я також вдав, ніби то я щойно тепер прибіг на поміч Йосифові. Та не помогло нічого, хоч як ми вговорювали та впевняли Йосифа, що то ми вже біля нього. Йосиф далі скавулів. Не помогло й те, як ми виляли на нього холодної води. Не оставало нам нічого, лише на силу витягти його зпід коца. Йосиф боронився розпучливо, бо вірив, що чорт усе ще є біля нього, ба ще й хоче його схопити!

Щойно при помочі інших туземців витягнули ми Йосифа зпід коца, поставили його на дріжучі ноги. Із очей його пробивався смертельний страх.

— Йосифе, ти хотів підняти ножик?

— Так, містера! — признася він без обиняків.

— Абож то я не перестерігав тебе перед Мукуру, що він зішле на тебе чорта?

— Ах, містера, чорт був баня кваі, хотів пожерти бідного Йосифа. Йосиф уже нічого не буде підносити!

Цієї присяги він додержав, а інші також. Ніодин туземець не важився навіть доторкнутися ножа.

Чотири тижні пізніше стрінуло подібне нещастя і Йосифову жінку Марію. Хоч я перестерігав її, вона їла дуже багато мілкого цукру. Я додав до цукру кваску. Марії зробилося від такого цукру недобре й вона все вернула — щоправда аж за два дні.

Мукуру переміг на цілій лінії, та всеж він не міг зовсім перешкодити, щоб час до часу не пропала мені вівця й щоб уже не вернулася. Бо годі вівцю якось злучити зо стрільним порохом чи кваском.

Формою повитання між мешканцями Тибету є виставлювання язиків.

Молока ренів вживають до роблення сира в Норвегії і Швеції.

Крокіси з Канарійських островів постачають найбільше шафрану, імпортованого до Злучених Держав.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА ЧЕРВЕНЬ 1940 РОКУ

НОВІ ВІДДІЛИ:

Зорганізовано отсі нові відділи У. Н. Союзу:

Від. ч. 464, в Ошава, Онт., Канада.
Від. ч. 465, в Барто, Па.
Від. ч. 466, в Брантфорд, Онт., Канада.
Від. г. 467, Максгем, Па.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 5. Сидор Нетій, Дайсак Станислав.
В. 7. Новій Олена.
В. 8. Чолій Василь.
В. 9. Лучканин Ілько, Почекайло Стефанія.
В. 18. Підлипчак Василь.
В. 20. Крупка Вілям, Ємчук Семен.
В. 22. Скоропад Стефан, Войцеховський Петро Вілям.
В. 28. Загалюк Марія, Лещик Марія.
В. 33. Зілінка Іванна, Зілінка Анастасія.
В. 34. Марковський Іван, Сисин Петро.
В. 37. Міськів Анна.
В. 38. Намісняк Юрій, Чеканський Василь.
В. 39. Бусько Андрій, Когут Андрій, Маслак Анна.
В. 57. Коба Богдан М.
В. 83. Бабяк Юлія.
В. 85. Мадай Василь, Самець Іван, Костюк Магдалена, Самець Анна, Радаховський Михайло.
В. 86. Мороз Вілям, Бекач Вілям.
В. 94. Солоткевич Йосиф, Левіцький Василь, Ґеник Стефан.
В. 98. Осатчук Ольга.
В. 106. Гошко Стефан.
В. 114. Куйбіда Ольга.
В. 123. Пеціль Никола, Волощук Іван, Ґусениця Петро, Гоменчак Марія, Ковпак Лидя Надія.
В. 127. Круцько Юрій.
В. 128. Федусь Теодор.
В. 130. Подоляк Анна, Подгайний Вілям.
В. 138. Галун Іван.
В. 144. Фединський Анна, Кривокульска Анна.
В. 149. Стецьків Марія, Самардяк Едвард.
В. 150. Смічирго Станислав, Семенів Вілям.
В. 151. Артим Стефан.
В. 157. Катулька Тома, Фальковський Адольф Іван.
В. 159. Камінська Марія.
В. 164. Калинич Стефанія, Сталеґа Іван, Пуксен Тоній, Пухір Марія, Дибач Катерина.
В. 166. Дикан Каролина.
В. 170. Фурка Катерина, Мельник Василь.
В. 176. Грин Павлина.
В. 179. Павлишин Йосиф, Гармич Стефан, Рапко Зофія.
В. 183. Бернек Іван, Попович Володимир, Васильков Павло, Дяк Володимир.
В. 190. Ногич Ольга Марія.
В. 204. Грабовський Стефан, Рибак Катерина, Величко Марія, Рудий Лука, Дарчук Матвій Евген.
В. 206. Коцюба Іван, Ґурбель Мирослава, Околіта Стефанія, Підгородецький Петро.
В. 207. Атаманюк Петро.
В. 211. Демкович Андрій, Джера Павлина, Солган Іван.
В. 212. Ґарисон Розалія.
В. 217. Шевчук Анна, Шевчук Константин.
В. 219. Труш Петро.
В. 221. Гутман Стефанія.
В. 223. Міцель Анна.
В. 230. Гармич Анна Б.
В. 236. Обух Іван, Обух Йосиф.
В. 237. Пастернак Юлія, Матис Евген, Лузецька Ева, Гатлан Елисавета, Пастернак Анна.
В. 238. Чагарин Вілям, Каськів Марія, Чопек Володимир, Вонс Дженій, Мороз Марія, Когут Катерина, Рок Анна, Зварич Магда.
В. 242. Кролик Зофія.
В. 245. Єдлінська Марія.
В. 252. Цетвінський Мирослав.
В. 263. Франко Григорій, Оленич Данило.
В. 270. Ґріца Меланія, Станиславишин Анна.
В. 284. Гладишевський Данило, Мартиченко Олена, Мартиченко Бетій, Хома Йосиф, Петришин Іван.
В. 291. Каня Джейн.
В. 292. Чорна Ольга, Андрусевич Стефанія Е.
В. 293. Кучер Параска.
В. 307. Ґребович Павло.
В. 308. Андросько Юрій, Лесиганич Михайло.
В. 316. Гук Марко, Висоцька Анна, Висоцький Іван.
В. 317. Кянка Іван.
В. 325. Висоцький Дмитро, Лебед Катерина.
В. 330. Русин Василь, Паламар Михайло.
В. 331. Мельничак Анастазія.
В. 338. Весоловська Розалія, Салак Катерина Марія, Ваверчак Никола.
В. 341. Барна Іван, Барна Анна, Латоська Франка.
В. 342. Гамадик Никола мол.
В. 343. Гринак Марія, Балацька Анна, Машталяр Марія.
В. 346. Кукула Ольга.
В. 361. Поповняк Дмитро, Сухоцький Михайло, Курило Василь, Лацик Анна.
В. 366. Обуховська Юлія.
В. 367. Рудий Анна, Веслій Бела, Павлуцький Анеля, Сорохтей Чарлс.
В. 369. Пшик Теодор.
В. 375. Лузецька Анастазія.
В. 378. Пастух Елена.
В. 379. Фединська Анна.
В. 380. Могила Вілям В.
В. 398. Костевич Стелля, Костевич Іван, Литвин Стефан.
В. 406. Кущаб Йосиф мол.
В. 413. Тисовська Анастазія, Блазиничук Ігнатій, Дичковський Евстахій.
В. 418. Турнак Петро.
В. 421. Береза Богдан.
В. 429. Ґронська Михалина, Ґронський Семен.
В. 432. Бабалюк Алиса, Дунець Марія.
В. 433. Лаврів Роман.
В. 438. Борота Михайло.
В. 448. Челушняк Йосиф, Кілюний Стефан, Сафранко Андрій.
В. 452. Браник Бетій, Тимків Дорота, Лайтар Анна.
В. 455. Дідора Анна.
В. 456. Бакала Никола.
В. 457. Самчук Стефан, Самчук Реймонд, Микитюк Маргарета, Клюкер [illegible]р. Капустий Марія, Ман Катерина, Косток Вілям, Стельмах Андрій, Волтерс Вілям, Купер Стефан, Патен Анна, Антонічук Іван, Матен Марія, Весоловський Чарлс, Мельничук Анна, Капустий Іван, Мельничук Іван, Ман Марія, Сахарновський Максим, Клюкер Вілям.
В. 460. Кобильник Стефан, Семчишин Стефан.
В. 462. Білик Михайло.
В. 463. Кокоруда Дженій.
В. 464. Владика Михайло, Трач Стефан, Музика Надя, Салмерс Зеновій, Шестовська Олекса, Сенишин Никола, Муха Михайло, Муха Марія.
В. 465. Дячинський Володимир, Дячинська Анна, Дячинський Йосиф, Парастіно Андрій, Парастіно Стелля, Білий Михайло П., Бобінський Павло, Дикий Іван, Бобінський Вілям, Парастіно Никола, Бобінська Марія, Парастіно Катерина, Парастіно Стефанія.
В. 466. Сірота Евдохія, Вікоброда Марія, Буртник Марія, Вікоброда Василь, Кручак Матвій, Давидович Михайло, Кристаль Розалія, Костюк Вілям, Кісілюк Марія, Костюк Стелля, Немеровська Ева, Михалевич Володимир, Забігайло Тілій, Понтус Ксеня, Михалевич Перла Анеля, Буртник Станислав.
В. 467. Кашуба Мирон, Кашуба Евген, Васілко Іван, Вацло Чарлс, Кашуба Надія М., Сончич Никола, Кавчак Юрій, Горчак Еленора, Кавчак Йосиф, Горчак Петро, Горчак Перла.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Козак Володимир,* Басалиґа Емілія, Басалиґа Іван,* Ґоголь Петро, Козак Анастазія, Козак Іван.
В. 22. Зубрицький Йосиф,* Махомета Марія, Гук Григорій Іван.*
В. 43. Державович Марія., Малинчак Іван,* Державович Яків, Малинчак Петро, Бабій Агафія.
В. 47. Савіцька Серафина.
В. 67. Ґузій Михайло.
В. 74. Маланяк Іван, Маланяк Мікій.*
В. 78. Ваненчук Антін, Бончак Антін.
В. 106. Багрій Петро.
В. 109. Стехуляк Іван.
В. 132. Хочінський Павло.*
В. 144. Фрич Іван, Бобола Марія.
В. 150. Шулган Петро.
В. 159. Піндзола Теодор.
В. 229. Савкулич Григорій, Савкулич Ева.
В. 277. Ковальська Юлія, Микитин Йосиф.*
В. 278. Морикін Іван, Морикін Анна.
В. 319. Вельґош Марія, Вельґош Андрій.
В. 326. Фордина Іван, Фордина Анна.
В. 358. Карабін Ксеня.
В. 363. Мішанець Стефан.*
В. 364. Мармаш Стефан,* Шумейда Михайло, Бендза Михайло, Завінський Адам.
В. 365. Москалик Іван, Горват Тесій, Москалик Іван мол.* Горват Марія.
В. 367. Коломиець Михайло,* Коломиець Іван,* Коломиець Стефан,* Коломиець Тита, Коломиець Анна, Андріїв Сидор.
В. 371. Біленький Стефан.
В. 393. Строспик Йосиф.*
В. 402. Потоцький Михайло.
В. 445. Шептак Юлія.
В. 457. Антонічук Петро.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 14. Артимко Григорій.*
В. 20. Запорожан Стефан В.
В. 91. Патрос Володимир А.*
В. 105. Палько Теодор.
В. 147. Морикін Феній.
В. 270. Мацях Михайло.
В. 276. Гомзяк Анна, Гомзяк Стефан.
В. 292. Вожнцк Іван.*
В. 319. Малішевський Петро,* Малішевський Михайло, Малішевська Марія.
В. 339. Палько Михайло,* Палько Анастазія.
В. 459. Будник Полій, Будник Марія, Лобур Анастазія, Калушка Марія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 28. Бабяк Анна.
В. 45. Хома Анна.
В. 69. Бобецький Пилип.*
В. 159. Патрик Марія, Патрик Маргарета, Патрик Іван.*
В. 221. Лесняк Іван.
В. 229. Савкулич Мартин.*
В. 379. Пилипів Іван.*
В. 414. Барбаш Юрій.*
В. 457. Антонічук Петро,* Гердман Семен.*
В. 463. Боднар Володимир.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Суровяк Осип, Терефенко Юрій, Сквер Донна М., Сквер Евген.*
В. 8. Мигальчик Олекса.
В. 10. Завидняк Мілько.
В. 15. Дольний Йосиф.*
В. 20. Дмитришин Михайло.*
В. 22. Любезний Ольга.
В. 48. Сова Данило,* Сова Анна, Ґрибовська Зофія.
В. 50. Каршин Наталка, Борковська Анна.
В. 56. Томчик Настазія.
В. 57. Лучковець Стефан.*
В. 74. Ворикс Катерина.
В. 77. Бащик Іван, Мурин Марія, Мурин Василь.*
В. 78. Старжецький Семко.
В. 85. Паращук Павло,* Палагнюк Іван.
В. 102. Білінський Іван. Т.
В. 109. Литвин Еміліян,* Литвин Михайло.*
В. 115. Диль Іван.
В. 122. Сусоль Михайло.
В. 147. Торган Анна.
В. 164. Ліповський Вілям Г.,* Гвоздевський Тимко.*
В. 193. Бучек Марія, Бучек Андрій, Януш Войцех, Януш Анеля.
В. 204. Данильченко Никола, Гарбіст Михайло.
В. 217. Пилипів Іван.
В. 219. Станек Юлія, Кізима Ярослав.
В. 221. Токаревич Михайло, Мацюк Василь.*
В. 223. Козловський Елейн.
В. 229. Малик Розалія, Малик Михайло, Крупа Никола.
В. 235. Андрищь Юрій.
В. 239. Процько Іван.
В. 243. Стефанюк Василь.
В. 247. Ґураль Григорій.*
В. 253. Екимович Юрій,*
В. 259. Фоца Іван,* Фоца Михайло.*
В. 261. Бабій Петро,* Смереський Олена Анна.
В. 264. Валевська Марія, Гурей Іван В.*
В. 277. Микитин Ева.
В. 292. Палінка Катерина.
В. 293. Орищин Іван,* Орищин Олена, Славінський Марян.*
В. 319. Миран Ґеновефа, Мирон Каролина.
В. 320. Західний Зеновій,* Західна Анна, Західна Ольга, Західний Теодор.
В. 333. Пуксин Стелля.
В. 341. Цукорник Онуфрій,* Попель Лука,* Бордіон Вікторія.
В. 342. Якимоф Никола.
В. 347. Розипаль Іван.*
В. 348. Павалко Марія.
В. 360. Гринько Дмитро.
В. 361. Жуковський Олена.
В. 365. Камінська Марія, Малик Олекса,* Загібайло Іван,* Цибрінський Антонина, Камінська Магдалена, Камінський Никола, Кашицький Іван, Малик Анна, Малик Стефан, Сабрінський Іван.*
В. 369. Сарматюк Йосиф.*
В. 375. Настасяк Петро.*
В. 379. Юркін Іван.*
В. 388. Камінська Анна, Пінкович Йосиф,* Пінкович Мирослав.*
В. 390. Саленко Марія.
В. 398. Воловинськии Іван,* Яцько Марія.
В. 399. ЛаПойнт Фредерик Йосиф,* ЛаПойнт Мерит Джеймс,* ЛяПойнт Пилип,* Оранчак Омелян Н.*
В. 400. Чвалга Франко.*
В. 412. Пелава Анна, Пелава Антін.
В. 413. Мигаль Анастазія.
В. 419. Попович Іван.*
В. 426. Лаврів Омелян С.*
В. 430. Поланський Володимир.*
В. 433. Шик Никола, Ґірчак Марія
В. 436. Дачко Розалія.
В. 443. Боднарчук Василь, Данилюк Іван, Ярема Андрій, Журик Никола.
В. 445. Ярема Андрій.*
В. 447. Білінський Йосиф.*
В. 456. Ґерик Никола, Арийчук Василь.
В. 463. Гумен Никола А.,* Ґресько Вілям,* Гаджега Анна, Гаджега Марія, Гаджега Володимир,* Лоґуш Володимир,* Лузецький Антін,* Пресій Мерлин,* Вівчаровський Вілям.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 24. Гомзяк Анна, Гомзяк Стефан.
В. 29. Мельничук Василь.
В. 76. Лобур Анастазія.
В. 90. Палко Михайло,* Палько Теодор, Палько Анастазія.
В. 99. Рудко Никола.
В. 133. Калушка Марія.
В. 141. Запорожан Стефан В.
В. 170. Мацях Михайло.
В. 189. Надич Марія.
В. 193. Малішевський Петро,* Малішевська Марія, Малішевський Михайло.
В. 224. Вожний Стефан.*
В. 234. Кузьмінська Емілія, Кужмінська Ольга.
В. 264. Патрос Володимир А.*
В. 418. Мельничук Евген.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 28. Бабяк Анна.
В. 45. Хома Анна.
В. 69. Бобецький Теофіль.*
В. 159. Патрик Марія, Матрик Маргарета С., Патрик Іван.*
В. 221. Лисняк Іван.
В. 229. Савкулич Дмитро.*
В. 379. Пилипів Іван.*
В. 414. Барбаш Юрій.*
В. 457. Гердман Семен,* Антонійчук Петро.*
В. 463. Боднар Володимир.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 326. Беднарчук Петро.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗО ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 1. Льорчак Олена.
В. 7. Яцула Ева.
В. 12. Шелецький Кондрат.
В. 91. Троян Стефанія.
В. 128. Федус Теодор.
В. 179. Стефанів Іван.*
В. 193. Дзюрняк Марія.
В. 236. Гиряк Елизавета.
В. 239. Вилган Михайло.
В. 277. Чикало Яків.
В. 336. Соболь Михайло.
В. 396. Береза Петро.
В. 406. Чилак Марія, Чилак Нестор,* Чилак Тілій, Чилак Юрій мол.,* Куцаб Йосиф.*

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ:

В. 12. Василенько Олекса.
В. 59. Гошовський Іван.
В. 76. Лисак Іван.
В. 106. Данилець Іван.
В. 108.Ківко Матвій.
В. 138. Смик Петро.
В. 155. Горбус Іван.
В. 195. Бігуняк Петро.
В. 221. Камінецький Теодор.
В. 238. Боднар Пилип.
В. 330. Стриєк Гілярій.
В. 364. Занко Іван.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком червня 1940 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	27,305
В місяці червні 1940 р. принято нових	258
В місяці червні 1940 р. принято наново	65
В місяці червні 1940 р. принято з переступними листами	19
В місяці червні 1940 р. принято з інших кляс обезпечення	15
Разом	27,662
В місяці червні 1940 р. суспендовано	128
В місяці червні 1940 р. відійшли з переступними листами	23
В місяці червні 1940 р. відійшли до інших кляс	15
В місяці червні 1940 р. відійшли зо зворотом у готівці	17
В місяці червні 1940 р. відійшли на безплатне продовж.	1
В місяці червні 1940 р. померли	12
Разом	196
З кінцем червня 1940 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	27,466

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИИ РІД:

В клясі А.	на $ 250	8
В клясі А.А.	на $ 500	108
В клясі В.	на $ 750	17
В клясі С.	на $1000	219
В клясі В.В.	на $1500	8
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	501
В клясі 0-1000	на $1000	333
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	2,584
В клясі Р-1000	на $1000	1,328
В клясі Р-1500	на $1500	13
В клясі Р-2000	на $2000	6
В клясі Р-3000	на $3000	1

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	1,558
В клясі Е-1000	на $1000	531
В клясі Е-1500	на $1500	9
В клясі Е-2000	на $2000	6

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі W- 250	на $ 250	2
В клясі W- 500	на $ 500	2,946
В клясі W- 750	на $ 750	2
В клясі W-1000	на $1000	3,193
В клясі W-1500	на $1500	22
В клясі W-2000	на $2000	8
В клясі W-3000	на $3000	1
в клясі W-ріжні суми		107

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	6
В клясі Т- 250	на $ 250	214
В клясі 4- 500	на $ 500	4,004
В клясі Т- 750	на $ 750	595
В клясі Т-1000	на $1000	8,864
В клясі Т-1500	на $1500	209
В клясі Т-2000	на $2000	54
Разом		27,466

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 39. Ґоджак Анна, Лущак Данило Ілько, Савка Олена.
В. 45. Швайка Володимир.
В. 63. Ґовецький Кенет М., Оресик Йосиф, Ґовецька Іванна Р.
В. 85. Андерсон Дорота, Андерсон Іван, Андерсон Марія, Андерсон Маргарета, Андерсон Павло, Андерсон Тома, Радаховська Ірина, Паращук Реймонд Миjхало.
В. 94. Чубка Дорота Стефанія, Наколов Андрій.
В. 116. Гагр Стефан.
В. 127. Левіцький Володимир.
В. 147. Бручак Іван.
В. 164. Ґрищук Вілям.
В. 170. Корнер Данило Вілям, Сибій Генрій Михайло.
В. 183. Ковальчук Патрися Павлина 2.
В. 188. Симчик Павло Данило.
В. 204. Багрій Анна, Бакад Лінда Елена, Ґолембіовський Ігор А., Ґречин Володимир, Ямка Михайло 3-тій 2, Марків Богдан 2, Марків Никола 2, Пацканик Микола 2, Потурний Іван Евген, Томків Василь 2.
В. 221. Ґутман Доналд Михайло.
В. 223. Дрозд Іван, Дрозд Йосиф, Дрозд Марія.
В. 233. Задорожний Мартин Іван.
В. 242. Найдух Григорій, Найдух Михайло.
В. 263. Ґовда Іван, Романик Теодора, Романик Петро, Романик Павло, Романик Мирослав, Луцишин Патрися.
В. 266. Підліський Мирон.
В. 274. Кравець Роберт Андрій.
В. 284. Петришин Леонард, Петришин Іван, Петришин Роберт, Маґаць Розалія, Хома Іван.
В. 292. Шійлдс Ґералдина М.
В. 305. Радик Ріта Анна.
В. 308. Волкман Тома Рудольф, Коробій Роберт, Коробій Вілям Р., Лесиґанич Анна, Лесиґанич Юрій, Лесиґанич Олена, Мушіль Іван Пилип, Мушіль Марія Анна.
В. 316. Парута Ґлорія Анна.
В. 317. Марков Петро.
В. 325. Лебед Михайло.
В. 341. Бенюк Гриць, Бенюк Зофія, Боровський Роман, Дерев'яна Анна 5.
В. 344. Зимняк Ольга.
В. 353. Ільчишин Доналд, Ільчишин Мейл, Ільчишин Вілям.
В. 364. Годованська Кароля Анна.
В. 367. Павлуцький Василь.
В. 369. Лавренто Йосиф.
В. 378. Масусок Пилип мол., Масусок Стефан.
В. 393. Гримак Анна, Гримак Юлія.
В. 398. Флора Дзюдет Д. Лізарс Варвара, Лізарс Річард Л., Вашкевич Доналд, Вашкевич Річард.
В. 406. Юхник Евгенія, Юхник Йосиф, Юхник Михайло, Юхник Василь, Чилак Анна Іванна 5, Чилак Соняк Марія 3, Пітух Анна, Вільха Урсула.
В. 413. Кожмерська Алерія, Кажмерський Володимир, Кожмерський Йосиф.
В. 432. Голота Марія. 5.
В. 438. Борота Петро, Естердей Вілям, Покрівчак Юрій.
В. 452. Попик Онуфрій мол.
В. 456. Добровольська Елисавета 2.
В. 457. Коганська Елизавета, Ман Маргарета, Мельничук Емілія, Весоловська Олена.
В. 464. Яцентій Арнолд, Яцента Дорота, Яцентій Іван, Кравець Маріянна, Кравець Роман, Вецаль Елсій, Вецаль Ґарис.
В. 465. Дячинська Олена, Дячинська Ірина, Дячинський Іван, Дячинський Никола, Дячинська Стелля, Парастіно Олена, Парастіно Маріянна, Парастіно Ольга.
В. 466. Цірка Йосифа, Квасновський Станислав, Кісілюк Михайло, Неморський Вілям, Сірота Стефан, Водяний Володимир, Борейко Филіс, Цірка Анна, Вікоброда Василь мол.
В. 467. Бушко Ірина, Кашуба Ґлорія М., Кавчак Дорота, Кавчак Ірина, Кавчак Петро, Король Флорентина, Король Стелля, Вацьло Вілям.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 74. Маланяк Ольга, Маланяк Павло, Маланяк Стефан.
В. 78. Ковальчик Стефан.
В. 243. Біно Едвард, Біно Володимир.
В. 367. Коломиець Розалія, Коломиєць Марія.
В. 371. Ступка Дорота.
В. 402. Потоцька Зофія, Потоцький Никола.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 180. Тивончук Мирослава Б.
В. 270. Мацях Василь.
В. 393. Чоботюк Долореса, Чоботюк Олеся.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 341. Тесарський Антін.
В. 398. Гинюк Ева.
В. 456. Ґрохольська Ольга Анна.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Сквер Мирон, Сквер Наталія.
В. 8. Ґаздун Михайло, Ґаздун Іван, Ґаздун Юлія.
В. 9. Липшак Ізабела.
В. 29. Здирко Петро.
В. 75. Фариняк Мирослав.
В. 80. Будник Олена, Будник Семен мол.
В. 85. Палагнюк Тимко Д., Гладюк Марта.
В. 90. Скольська Параска.
В. 115. Мілиний Данило.
В. 147. Шурин Дорка.
В. 164. Клінгер Гарвій Кость, Кірилич Андрій мол., Мотичак Іван, Мотичак Йосиф, Зинич Ева, Зинич Марія, Риман Бетій, Риман Долореса Джейн, Роль Олена, Славич Михайло.
В. 193. Папсон Йосиф, Папсон Едвард, Януш Йосифа, Януш Олена.
В. 219. Кізима Долореса.
В. 221. Мацюк Марія, Куліш Михалина.
В. 223. Дзюган Тома.
В. 228. Бусовська Антонета, Бусовська Розалія Марія, Бусовська Ріта.
В. 261. Вітів Марія.
В. 277. Микитин Елизавета, Микитин Іван, Чикало Михайло, Чикало Стефанія, Ґайда Павлина.
В. 317. Яківяк Ольга.
В. 320. Західна Магдалена, Західна Володимира.
В. 331. Хан Петро.
В. 341. Мусій Стефан.
В. 365. Малик Федор, Малик Анна.
В. 390. Саленко Стелля, Ґятас Анна.
В. 396. Федуняк Петро.
В. 398. Яцько Катерина А, Яцько Наталія, Яцько Тілій А.
В. 403. Папівчак Йосиф.
В. 406. Мезик Розалія Марія.
В. 408. Гнатушко Петро.
В. 421. Сенів Михайло, Сенів Анна.
В. 433. Шик Анна, Шик Розалія Марія.
В. 437. Бернадин Йосифа.
В. 442. Мизак Іван.
В. 443. Ярема Марія.
В. 446. Максимович Орест Б. 2, Максимович Роман М. 2.
В. 451. Гринишин Франко, Гринишин Долореса, Гринишин Іван.
В. 463. Чулик Амеля, Гаджеґа Зофія, Гаджеґа Марія Анна, Гаджеґа Олена, Гаджеґа Розалія Марія, Вівчаровський Кароль, Вівчаровська Олена.

ДІТИ ВІДІШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 170. Мацях Василь.
В. 222. Чоботюк Олекса, Чоботюк Долореса.
В. 347. Патен Йосиф.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЛЕНІВ У.Н.С.:

В. 5. Сидор Надя.
В. 8. Чолій Василь.
В. 9. Лучканин Ілько, Почекайло Стефанія.
В. 18. Підлипчак Василь.
В. 20. Крупка Василь.
В. 83. Бабяк Юлія.
В. 85. Самець Іван, Мадай Василь, Костюк Магдалена.
В. 86. Бекач Вілям, Мороз Василь.
В. 98. Осатчук Ольга.
В. 106. Гошко Стефан.
В. 114. Куйбіда Ольга.
В. 123. Гусениця Петро, Піціль Никола, Волощук Іван, Ковпак Лидя Надя, Гоменчак Марія.
В. 144. Федицька Анна.
В. 149. Стецьків Марія, Сомордяк Едвард.
В. 151. Артим Стефан.
В. 159. Камінська Марія.
В. 164. Пухір Марія, Дибач Катерина, Калинич Стефанія.
В. 206. Ґурбель Мирослава, Околіта Стефанія.
В. 207. Атаманюк Петро.
В. 211. Джера Павлина, Димкович Андрій.
В. 217. Шевчук Анна.
В. 219. Труш Петро.
В. 221. Ґутман Стефанія.
В. 237. Матис Евген, Пастернак Юлія, Ґатлан Елизавета.
В. 242. Кроляк Зофія.
В. 245. Єдлінська Марія.
В. 252. Цитвінський Мирослав.
В. 289. Мартиченко Елисавета.
В. 291. Каня Джейн.
В. 292. Андрусевич Стефанія, Чорна Ольга.
В. 330. Русин Василь.
В. 338. Ваверчак Никола, Салак Катерина.
В. 342. Гамадик Никола.
В. 346. Куйкула Ольга.
В. 366. Обуховська Юлія.
В. 369. Пшик Теодор.
В. 413. Дичковський Евстахій.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 341. Тесарський Антін 5.
В. 398. Гинюк Ева.
В. 456. Ґрохольська Ольга Анна.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ЗО ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 7. Петрунцьо Стефан.
В. 112. Коцюбійщук Іван.
В. 180. Лесняк Михайло.
В. 237. Букалець Мирослав.

ДІТИ ПОМЕРЛІ:

В. 2. Василишин Теодор.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком червня 1940 р. було в У. Н. Союзі дітей членів	9,368
В місяці червні 1940 р. принято нових	162
В місяці червні 1940 р. принято наново	16
В місяці червні 1940 р. принято з переступними листами	4
В місяці червні 1940 р. принято з інших кляс	3
Разом	9,553
В місяці червні 1940 р. суспендовано	79
В місяці червні 1940 р. відійшли з переступними листами	6
В місяці червні 1940 р. відійшли до старших членів У.Н.С.	53
В місяці червні 1940 р. відійшли до інших кляс	7
В місяці червні 1940 р. відійшли зо зворотом у готівці	4
В місяці червні 1940 р. померли	1
Разом	150
З кінцем червня 1940 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	9,403

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В 1-шій клясі за 25 ц. місячної вкладки	6,076
В 2-гій клясі за 50 ц. місячної вкладки	1,773
В 3-тій клясі за 50 ц. місячної вкладки	1,554
Разом	9,403
З кінцем червня 1940 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпеч.	36,869

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати й відповідно до неї застосуватися.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за червень 1940 року суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж червня 1940 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. рек. секретар.

Стеля величавої Мормонської святині в Солт Лейк Сиіті, 250Х150 стіп, вся спирається лише на зовнішні мури.

„АМЕРИКАНІЗАЦІЯ" ІМЕН

Военна психоза викликує найдивачніші помисли. У нормальних часах такі помисли виглядалиб на умове збочення проектодавця, але у военних це може вважатися патріотизмом. З усіх проектів, що ми їх стрічаємо, може найдивачнішим є проект Франка Іполіта, читача газети Ворлд-Телетрем, щоб змінити чужинні імена на американські. Каже, що в часі вибирання горожанських паперів чужинець може легко це зробити, дарма, що багато суддів остерегало в минулому кандидатів на горожан, щоб вони трималися своїх родових імен. А Франк Іполіто думає так:

Нам треба американської едности. Ріжнородність імен робить це неможливим, бо одні імена є американські, інші неамериканські. Отже льояльні громадяни з неамериканськими іменами можуть почуватися деколи покривджені, коли хтось підозріває в нельяльности за те лише, що їх імя звучить по чужинному. Американізація імен не мусить бути переводжена науковими способами. Треба бути практичним. Отже, напр. Пака, що підписав Деклярацію Незалежности, повинен звучати тепер Пак, або Пкард. Костюшко повинен тепер дістати імя Как. А довгі імена повинні бути скорочені. Коли так вимішаємо імена, тоді не буде ніякої „клясової свідомости", каже Іполіто. Правда, такий крок бувби дуже драстичний, але він виплативсяб. Треба лише спонукати своїх конгресменів, щоб вони занялися тією справою.

Тільки каже Іполіто. Він самий, як вказує імя, мабуть італійського походження. Можливо, що внаслідок вступлення Італії до війни, дехто докучає йому, що він „фашист". Одначе з того не виходить, що зміна йменія йому поможе. Найсамперед те, що ніхто не знає, котрі то імена мають звичню „американську". І хто то є, ті „американці", що мають право домагатися признання як первісні американці.

Кажуть, що як Колюмб приплив до Америки, то йому назустріч вийшли чехи і сказали: „Витаємо вас, пане Колюмб. Ми вже тут". Айриші доказують історично, що вони перші відкрили Америку. Скандинавці пишуть, що то Леїф Еріксон відкрив Америку, отже вони є найстарші американці. Американці індіянського походження домагаються, щоб їх признати за первісних мешканців Америки. А один англійський письменник, пишучи про Українців перед 200 роками, винайшов, що Українці такі влізливі, що перейшли через Сибір і дали початок населенню Америки. Отже які то малиб бути властиві американські імена?

С.

З ДНЯ

ЖИТТЯ — НАЙБІЛЬШИЙ УЧИТЕЛЬ.

Пишемо стільки стать про Францію тому, бо на французькім згарищі ще тліють вуглики і зноситься дим. Незадовго ті вуглики погаснуть, дим пропаде, а зилишиться ще якийсь час прикрий задух згарища. Далі і це зникне, а зовсім інші справи прийдуть на чергу дня.

Трагедія французького народу може зачіпати нас чуттєво, або ні; ми можемо симпатизувати з цею трагедією, або ні. Але вона не повинна пройти мимо нас, щоб ми не витягнули з неї висновків, та самі чогось з того не навчились. Американські воєнні знавці пильно слідкують за тим, чи повзи, літаки, кребліг та інші роди зброї, вивязались в Европі зо своїх завдань якслід. Коли котрась зброя не вивязалась, вони шукають причин і зараз поручають поліпшення, або радять цілком ту зброю занехати.

Те саме знавці роблять з моральною зброєю, себто з всякими ідеольогіями, суспільними течіями, духовими наставленнями народу. Дискусія над недомаганням моральної зброї належить до преси.

ФРАНЦУЗЬКІ РЕФОРМИ.

„Н. Й. Таймс" 16 липня ц. р. приносить з Віші, тимчасової французької столиці, новинку про основи французьких реформ. Віце-премієр Лявaль зясував ті реформи журналістам у той спосіб:

1) Віднова суспільного порядку, корм і праця для 40 міліонів французів, а не світові хрестоносні походи в обороні якихось режимів, чи політичних теорій. 2) Поворот 10-ти міліонів французьких воєнних утікачів до їх домів. 3) Великодушна політика супроти капіталу і праці, але й сильна опозиція проти всяких спроб виконувати клясове наставлення. 4) Усунення страйків і локавтів. 5) Усунення всяких інтернаціональних доктрин й відсунення від влади всіх осіб, що грали якунебудь ролю при уряді „народного фронту". 6) Уряд уживатиме, коли цього буде треба, авторитетну мову, щоб запровадити здорову дисципліну. 7) Уряд шукатиме прихильної преси, щоб піддержала його стремління.

НЕОКРЕСЛЕННЯ.

В тих точках є багато неокреслених понять і загальникових виразів. Бо в вираз — „великодушна політика супроти капіталу і праці", можна вкласти дуже ріжноманітний зміст. Те саме можна зробити з виразами — „уживання авторитетної мови", „запровадження здорової дисципліни", „шукання прихильної преси". В ті слова можна вложити демократичний зміст, а також диспотично-диктаторський. Тому на основі тих точок ще не можна сказати, чи плянований французький лад треба уважати демократичним, чи фашистівським.

ДУМКИ ФРАНЦУЗІВ.

В тім самім числі „Н. Й. Таймсу", французький журналіст Аршамбо, на перекір принятій в Америці загальній думці, твердить, що новий французький лад не є фашистівський, тільки демократичний. Він дослівно каже:

„Тих кілька слабих відгуків зза границі, що доходять сюди, вказують, що заграниця хотілаб знати — чи Франція залишиться демократичною, чи стане тоталітарною. Та це досить грубий спосіб ставлення справи. Кращеб підійти з іншого боку і запитати — чому в минулих десятиліттях воно так бувало, що сповідно демократичні уряди були так затроєні, що ставали урядами парляментарних і бюрократичних олігархій (клік) і прямували в остаточнім висліді до безвідповідальности та пустих формулок. В кожнім думаючім мізгу повинно в останніх місяцях зродитись питання — чи правдива демократія має бути відділена від авторитету і дисципліни, з тим застереженням, що той авторитет і та дисципліна не має бути накинена нації, тільки принята нею? Коротко — чи демократія може обійтись без проводу?"

ВІДПОВІДЬ.

На те важне питання Аршамбо відповідає словами одного французького посла, Гастона Бержері, котрий ще донедавна був скрайно „лівим". Цей Бержері в французькім парляменті, безпосередно перед голосуванням над тим, чи має бути в Франції диктатура, говорить:

„Авторитет потрібний, щоб забезпечити свободу держави, а також свободу поодиноких громадян проти всякого роду змов приватних інтересів. Не звертаючи уваги на свої голосуючі бальоти даний нарід не є вільним, коли уряд, настановлений вільною волею народу, стає крепаком приватних змов. Це не буде ні парадоксом ні якимсь викрутом, коли ствердимо ще й це: Політична свобода є пустим словом, коли вона зведена лиш до свободи дискутування перед порожною спіжарнею поконаної нації. Ми здаємо собі з того справу, що ми втратимо дещо із зверхнього виду свободи. Та ми просимо голову, щоб врятувати зміст свободи". Після тих слів згаданий посол віддав голос за диктатуру Петена.

Читач зверне увагу, що ті слова є висказані французами. Висказують їх щойно тепер, коли Франція розгромлена мілітарно. Якби цей розум і та чуйність існували в французів декілька літ перед цею війною, Франція нині краще стоялаб.

З РУХУ В У. Н. СОЮЗІ

ТОРОНТО, КАНАДА.

Дня 7. липня загостив до нас Іван Баєр, організатор Українського Народного Союзу на Канаду. Того дня по вечірні дав відчит в салі української греко-католицької парохії на Бетгорст улиці на тему: „Історія української іміграції на американськім континенті та історія Українського Народного Союзу.

Предсідателював всім добре знаний гром. Гігейчук, котрий в кількох розумних словах представив присутним тему відчиту громадянина Баєра та гостя з Тімінс, Онт., гр. Василя Комарницького.

Предсідник віча покликав до слова перше п. Комарницького. В своїй короткій промові змалював він труднощі, які не раз приходиться поборювати, коли організується людей до якоїсь доброї ціли.

По скінченні промови п. Комарницького предсідник дав слово гром. Баєрові. Присутні привітали організатора гучними оплесками, бо про нього багато читали в ґазетах, його знали як щирого й вірного сина української нації.

Гром Баєр на вступі попросив присутних, щоби повстанням з крісел віддали честь і заслужену пошану тим героям, що положили своє життя за все те, що нам українцям є найближче.

Публика слухала й мягчила і неодному старому піонірові потекла українська слеза з ока, нагадуючи ті давні прикрі, ніколи не забутні піонірські часи. Але поміж тими старими піонірми, як казав громадянин Баєр, були провідні українські душі, котрі зуміли з первісного хаосу створити те, що тепер звемо Український Народній Союз, котрий за минулих 45 літ щасливо підоймився вгору і тепер кидає в наше народнє життя проміньрадости. Коли нам не везе деінде, то Український Народній Союз таки раз-у-раз підіймається вгору. Очевидно, що цей успіх не є успіхом одиниці, він навіть не є успіхом одної організації, бо він має далеко ширше і глибше значіння. Український Народній Союз не був ніколи якоюсь мертвою інституцією, не був він і асекурацією у вузькім того слова значінню; він був і далі є ще і душею і серцем і розумом для тих, що почувають себе тісно і глибоко звязаними з українськими почуваннями. Завдання У. Н. Союзу полягає в тому, щоб обєднувати і сціплювати тут на чужині все те, що ідейне і благородне і тому тільки той, хто вдумається в те, що ідеалістичні почування є в основі У. Н. Союзу, той також зрозуміє, що то значить асекурація в такій великій інституції.

Ось тому, коли наш Батько Союз зростає, то треба з цього радіти кожному, хто думає про добро загалу, про добро української справи і нашу будучність ось тут, на американськім континенті. Ми часто думає багато говоримо про згоду, отже маймо на вузлі ту велику українську родину, що обєднана в У. Н. Союзі, бо тоді побачимо, що тих сорок тисяч людей, що їх маємо в Союзі, мають тверду скалу, це є один фронт і то глибоко ідейний, активний, жертвенний, національно свідомий і здисциплінований. Чому нам, українцям в Канаді, не піти в слід за нашими братами в стейтах і масово записуватися до Союзу.

Кого це болить, хай реагує на цей біль скріплюванням народньої сили в Канаді. Збільшування членства в Союзі є найлекший і найпростіший шлях до оздоровлення нашого народнього життя в Канаді і посилення акції допомоги визвольним змаганням наших братів і сестер на рідній землі.

От такий був зміст відчиту громадянина І. Баєра і його слова надармо не пішли, бо члени нашої парохії відчули їх і почали масово вписуватися до Союзу.

По відчиті громадянин Гігейчук подякував організаторові за його труд, як і присутним за їх увагу на відчиті. Ми повинні такі відчити мати частіше. На закінчення відспівано „Ще не вмерла Україна" і „Гад Сейв да Кінг".

П. Петрушинський.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

НАЙБІЛЬШИЙ ДІЯМЕНТ.

Один фармер у Бразилії найшов цей діямент і назвав його Президент Варгас. Він показався найбільшим нерізаним діямантом у світі, бо має 725.60 каратів і коло півтретя цаля довжини. Керуванням різання його займеться нюйорський діяментовий купець Едвард Сомник, що його показує на світлині.

ЕВРОПЕЙСЬКІ КОЛЬОНІЇ В АМЕРИЦІ

Коли американський уряд і преса говорять про американський континент та його незалежні держави, то мають на думці такі республіки: Злучені Держави й Мексико в Північній Америці, Куба, Гаіті й Санто Домінго на островах на Карабійському морі, Ґватемаля, Нікарагва, Гондурас, Салвадор, Коста Ріка і Панама в Центральній мериці та Колюмбія, Венезуеля, Еквадор, Болівія, Чіле, Перу, Уругвай, Парагвай, Бразилія й Аргентина в Південній Америці.

Разом з Канадою, як автономною домінією Британської Імперії, рахують 22 вільні держави на цьому континенті. Крім того Злучені Держави мають ще під своєю управою території Аляски і Алевтські острови, остров Порто Ріко, три більші й кілька дрібних Дівичих островів (Вирджин Айлендс) та приканалову смугу напоперек Панамської республіки.

Поза тим кілька европейських держав мають в Америці свої кольонії, безпосередньо підлеглі урядам в Европі. Тих кольоній доволі багато. Тепер, коли ті держави заплуталися у війну, справа їх кольоній набрала особливого значення й тому варто пригадати, які держави мають тут свої посілості й де.

Данія.

До Данії належить великий острів Ґренляндія, що простягається в більшости в підбігуновій полосі. Цей острів покритий майже ввесь ледом, а тільки на його побережжі живе біля 17,000 людей, з того 16 і пів тисячі ескімосів. Після окупації Данії німцями, Злучені Держави й Канада перебрали на себе фактично, коли не формально, обовязок берегти Ґренляндії перед можливими зазіханнями Гітлера.

Англія.

Крім Канади, яка є на пів незалежною частиною Британської Імперії, Англія має під своїм зарядом острів Нюфавндленд (Нова Фунляндія), що лежить зараз біля берегів Канади. Нюфавндленд був якийсь час теж домінією, але через кепську фінансову господарку втратив свої права й тепер знаходиться під зарядом Королівської комісії. Там живе несповна 300,000 людей, головно рибалок, дроворубів і майнерів.

Тій самій комісії підлягає також побережжя півострову Лабрадор, що лежить напроти Ґренляндії; там живе 4,000 білих і біля тисячі ескімосів.

На Атлянтійському океані, у віддалі 600 і менше морських миль від берегів Америки, Англія має свої кольонії на островах Бермуда (20 більших і 340 менших островів; 31,000 мешканців), відоме як місце прогульок і відпочинку. Дальше на південь до Англії належать острови Багама (20 островів, 67,000 мешканців), що лежать напроти Флориди.

На Карабійському морі до Англії належать острови Джемейка, Туркс, Кайкос і Кайман. На найбільшому з них, Джемейці, живе біля 1,150,000 людей. Дальше на цьому самому морі знаходяться англійські острови в групі Малих Антилів. До більших належать острови Гренада, Санта Лучія, Сейнт Винсент, Антиґуа, Барбуда, Редонда, Крістофер, Невіс, Ангвіля, Домініка, Монтсерат, Сомбреро й британські Вірджин Айлендс. Трохи на схід від Сейнт Винсент лежить більший англійський острів Барбадос, а на півдні від Антилів, біля самих берегів Венезуелі, лежать острови Тринідад і Тобаго. На тих островах живе понад 1,100,000 людей. Вони продукують деякі важні мінерали, всякі тропічні рільні продукти, а разом з тим важні, як станиці англійської фльоти.

На суходолі Центральної Америки Англія має невелику кольонію Британський Гондурас з 60,000 мешканців, а в Південній Америці Британську Ґваяну, що займає 89,000 квадратових миль з 310,000 населення і з багатими копальнями золота й діямантів та Фалкляндські острови й острови Південної Джорджії біля берегів найпівденнішої Америки, недалеко південного Ледового океану.

Франція.

До Франції належать в Північній Америці два невеличкі острівці Ст. Пер і Мікельон, заселені рибалками. Вони лежать недалеко берегів Нюфавндленду. Населення на них несповна 4,000. Кілька років тому, за часів прогибіції, ці острівці відогравали важну ролю у транспорті горілки до Злучених Держав.

На Карабійському морі Франція має острови Ґваделюпе з 304,000 мешканців і остров Мартиніку з 246,000 мешканців.

В Південній Америці до Франції належить французька Ґваяна, що обіймає 65,000 квадратових миль і має біля 37,000 мешканців, зтого біля 6,000 вязнів на відомому Чортівському острові й сусідних карних кольоніях.

Голяндія.

До Голяндії належить група з шістьох островів біля берегів Венезуелі. Найбільші з них Кірасо, Аруба, Буен Айре. Там живе близько 100,000 людей та знаходяться важні рафінерії нафти. В Південній Америці Голяндії підлягає Голяндська Ґваяна, відома також під назвою Сурінам. Вона займає понад 54,000 квадратових миль простору й має більше як 170,000 мешканців.

Давніше в Америці мали ще свої кольонії такі держави, як Еспанія й Портуґалія. Тепер їх посілості є або незалежні держави, або належать до когось іншого. — („Новий Шлях").

АЛБЕН БАРКЛІ
сенатор з Кентокі й постійний предсідник Демократичної Конвенції в Шікаго.

НЕ ЛЮБЛЯТЬ ВІЙНИ?

Проф. Генрі Ренард, що недавно вернувся до Америки з Італії, каже, що популярність Мусолінія сильно зменшилася від виповідження війни Англії.

ВІДВОРОТ ДЕМОКРАТІЇ

Марк Суливан, дописувач газети Геральд-Трибюн з Вашингтону, подає цікаві завваги з історії розвитку, а радше цофання демократичних засад. Каже так:

Від дня 4. липня 1776 і через яких 13 літ опісля мали ми справжню демократію в Америці. Це було нове поняття про спосіб володіння, яким захоплювався загал. Тодішній уряд складався з представників народу, вибраних демократичними способами. Цей лад називається демократією, хоч точно не підходить під поняття демократії. Але така назва вигідна. Вона була колись великою новиною в цілому світі.

Після проолошення американської конституції ми мали нову форму уряду і вважали її за найліпшу. Таксамо думали про ню і в інших краях. Один нарід за другим почав наслідувати Америку. Близько півтораста літ цей новий рух мав наслідувачів у цілому світі. Скидали монархію, де це могло вдатися, або її обмежували й заводили американську систему. Таке сталося в південно-американських краях, а навіть і в Еспанії. У Франції заведено третю републику після скинення Наполеона III. Десь в 1880 роках минулоо століття впали решткі монархічної системи в Південній Америці. З початком теперішнього століття Китай прогнав монарха і приняв републиканську форму правління. У часі світової війни падали монархії за монархіями, як Німеччина, Австрія, Росія, а на їх місце прийшла якась демократія.

Отже від 1776 аж до лютого 1917 року світ зміняв старий лад правління на американську систему. Лютий 1917 року становить важну переломову дату. Тоді велика частина світу, Росія втратила абсолютизм. Правда, місяць лютий був лише підготовним, бо розчеловано Росію, але з цього повстав новий, комуністичний лад в листопаді 1917 р. Ленін і Троцький скинули корткотривалий демократичний лад і наставили так званий комунізм. Це є новий, тоталітарний лад. В Америці і в інших краях думали, що це буде короткотривалий лад правління й громадянського ладу.

Але в 1922 р. прийшло поширення тоталітарности в іншій формі. Розпочалося з Італії. Там повстав фашизм. За десять літ повстав у 1932 р. націзм, зовсім подібний до фашизму. Він обняв Німеччину, а тепер поширився на Польщу, Норвеґію, Данію, Бельґію, Голяндію й Францію. Отже упродовж 23 літ, значить від 1917 р. ми бачимо постійний відворот демократії. Тепер тоталітарна система обіймає цілу Европу, половину Азії, й подекуди інші частини світу. Залишки демократизму маємо в Швайцарії, але й то не знати, як довго там потриває. Таксамо не знати, як буде з Англією. Тепер війна, там воєнна диктатура, але вона бореться за демократію. Колиб так Англія впала в руки Німеччини, тоді ідея тоталітарности моглаб дістатися і в Америку. Наперед у Південну, а остаточно й до Злучених Держав.

Цікаве, що нова система поширюється не лише при допомозі війни. Теперішні тоталітарні держави пробували поширяти наперед думку зміни системи правління і аж опісля приходили зо зброєю. Від 1917 р. комунізм ішов насиллям і аж далеко пізніше покинув свої неперебірчиві засоби. Тепер знову комунізм пішов насиллям, навіть війною. Націзм іде війною і пропаґандою. Загально панує переконання, що в усіх здобутих краях перемогу для націзму попередила пропаганда ідеї націзму.

УТІКАЧ, ЩО ХОДИТИ НЕ МОЖЕ.
Між дітьми, що втекли перед війною в Европі до Америки, є цей Ернест Симпсон, котрого батьком є бувший муж теперішньої княгині Виндсору.

ХТО ПОПИРАЄ БИЗНЕСИ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ", ТОЙ ПОПИРАЄ „СВОБОДУ".

ДЛЯ САМОЗБЕРЕЖЕННЯ АНҐЛЬО-САКСОНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОСТИ

Аж дивно, які то проекти виринають з нагоди теперішньої війни. Ось саме в понеділок 15. липня помістили великі американські щоденники зазив до оборони шістьох британських демократій. Зазив поміщений у формі платного оголошення на цілу сторінку газети. Адміністрація зазначила, що це оголошення заплачене ґрупою американських громадян і що їх імена подано до відома департаменту стейту у Вашинґтоні.

На вступі в зазиві згадується, що світ занятий боротьбою двох напрямків: свободи й неволі. З держав, що захищали напрямок волі, осталася лише Велика Британія, але й та загрожена. Отже для охорони решти демократій треба створити юнію (союз) „шістьох британських демократій". До них зараховують: Злучені Держави, Канаду, Анґлію, Ірляндію, Австралію, Нову Зеляндію та Союз Південної Африки. Оцей Союз Шістьох Британських Демократій мавби — на думку авторів зазиву — проголосити якусь декларацію вольностей на лад Декларації Незалежности Злучених Держав, створити Міжконтинентальний Конґрес для їхньої оборони, положити основи під Світову Федеральну Юнію і до неї приймати держави так, як колись Американська Юнія приймала поодинокі стейти.

Союз Шістьох Демократій мавби охороняти волі моря, хочби йому прийшлося і втратити острови Великої Британії й Ірляндії. Кожна складова держава затрималаб свій уряд для керування справами на своїй території, але анґлійський уряд, навіть колиб піддався, мусівби віддати свою фльоту отому новому Союзові. Із злученими силами остальних держав Союз буде обороняти існуючі демократії і втягне в свою орбіту краї Полудневої Америки.

Зазив поміщує коротку історію незалежности Злучених Держав на доказ, що загроза знищення свободи ще не є самим знищенням і тому треба проти загрози боротися. Дальше в оголошенні поміщений проект Декларації Взаїмнозалежности, а на кінці є замітка, щоб підписувати цю декларацію та висилати на руки сенаторів і конґресменів або й до самого президента Америки. Купони із іменем підписаних під декларацією мають бути вислані на адресу представника цього руху. Ним є Кларенс Стрейт, 10 Іст 40 Ст., Ню Йорк Сіти.

Покищо не слідно в газетах ніяких голосів критики про новий проект охорони свободи й демократії.

ФІЛЬМОВА ЗІРКА ДЕЛЕҐАТКОЮ.
Фільмова зірка Гелен Ґаґеґен, що нині замужем за Мелвина Доґлеса, була делеґаткою на конвенцію Демократичної Партії в Шікаґо.

КОЛИ ВАША ДИТИНА МАЄ БУТИ ДОМА?

Це питання журить майже кожну маму. На це відповідає Ґлейдис Бівенс в нюйорському щоденнику „Дейлі Ніюз":

Деякі молоді люди дуже певні себе. Вони присвоїли собі повну свободу рухів і мають свої поняття про життя. Деякі родичі звертають на це пильну увагу, інші ні. Один хлопець з гайскул оповідає таке: Він був вихований на передмісті великого міста. Одного літа він дістав роботу в місті і мав кілька годин для себе так, що батько не міг його стрічати. Це було якраз в околиці театрів. Переходячи попри бурлесковий театр, він думав собі: „Я нераз чув про ці вистави. Цікавби я знати, як вони виглядають." Він зайшов до театру. Тут стрінув старшого мужчину, що сидів коло нього і запустився з ним у приязну розмову. Після вистави мужчина запросив хлопця випити з ним в сусіднім ресторані. Потім запросив хлопця до себе домів. Коли хлопець завважив, що то вже пізна година, крикнув: „Таж я маю бути дома в тій годині!" Можете зрозуміти страх батька, коли син розповів оцю пригоду.

Оцей хлопець, пише Бівенс, не знав про дивачні норови й небезпеку від людей. Ніхто йому не сказав, бо не було потреби. А прецінь, треба, щоб хтось повчив дорослих дітей про всі передбачені небезпеки. Не треба ждати, щоб аж нещастя скоїлося. Я знаю і про інших хлопців, що живуть у великих містах. З конечности вони їздять по місті самі. Але їх і навчено, щоб вони мали себе на осторожности перед найгіршими пороками.

Це може надто вдаряючий приклад. Але все таки залежить від виховання, чи можна дати дитині дозвіл на довше остання поза домом без контролі. Требаж знати, з ким дитина йде й пощо йде. Інакше оцінюється, чи дитина йде сама, чи подорожує автом чи електричним трамваєм, чи вона находиться в прилюдним місці, чи в приватнім домі.

Хлопці й дівчата відчувають потребу стрічі. Їх товариське життя мусить бути управильнене. На це власне є батьки. Одначе в які години мають такі діти стрічатися, про це не рішають самі діти, а хтось старший. Це повинні мати на увазі родичі українці, хоч би не знати як їхні переконання їх, що це „Америка, а не старий край". І в Америці є мораль, є товариські культурні звичаї і обмеження дітей в їхніх забаганках.

МОРСЬКА ЮНІЯ ВІДКЛИКАЄ СВОЮ ДОПОМОГУ РУЗВЕЛТОВІ

НЮ ЙОРК. — Краєва конвенція краєвої моряцької юнії ухвалила резолюцію, котрою відкликала своє первісне становище, прихильне для президента Рузвелта. Тепер юнія закидує Рузвелтові, що він хоче відкликати свою політику „нового розділу" під покришкою краєвої оборони. Вона виступає проти кадидатури Рузвелта втретє та заявляється за створення третьої партії. Вона теж клеймує кампанію проти чужинців.

КОТИ З ДЗВІНКАМИ

В місточку Ред Дір в Алберті поверх 300 громадян підписали петицію до міської ради, домагаючись переведення громадської ухвали, щоби всі коти в Ред Дір мусіли ходити на дворі з поприčіплюваними дзвінками. Це на те, щоби коти не могли винищувати співучої пташини.

НОВИЙ ХЛІБ В АНҐЛІЇ

ЛОНДОН. — Міністерство прохарчування видало людям новий хліб, приготований вчеными, який має такі вітаміни і хемічні складники, що дають не лиш фізичну силу, але й скріпляють нерви.

СВІТОВЕ ЗОЛОТО

Минулого року викопано з землі двічі стільки золота, що в 1929 році. У всіх золотих копальнях у світі викопано минулоо року 39 міліонів унцій золота вартості 329 міліонів анґлійських фунтів стерлінгів (коло один біліон долярів).

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ТАРЗАН Ч. 58. Прорізана линва.

Коли людоїди гналися за Тарзаном, Залім Халіс видав розказ кинути рятункову линву для Тарзана. Бо малпо-чоловік мав для нього іншу вартість.

Маріка проводила свого добродія до линви. Моряки витягнули їх ще в час.

Князь Міґель заревів. Те, що Тарзан вирятував Маріку був дальший доказ любови Тарзана до Маріки.

У своїм вибуху ненависти він бувби втішився, якби вони обоє були згинули. Нагло він перетяв рятункову линву.